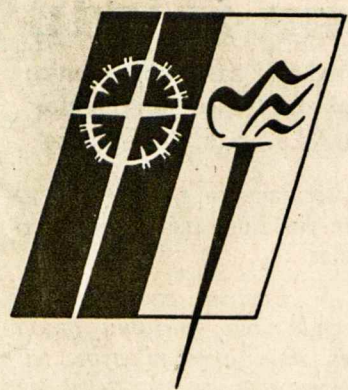

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (2544) 1998 GRUODIS-DECEMBER 1

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA - \$1

Ar nutolome nuo esmės?

Žiemos vėjai baigia nukratyti nuo medžių rudens paliktus lapus. Didelių šalčių dar šiemet nepatyrėme, tačiau dienos vis tiek negailestingai rieda link metų paskutinio mėnesio ir jo didžiosios šventės.

ARTEJA Kalėdos. Parduotuvėse ir kitose komercinėse įstaigose jau visą mėnesį blizga kalėdiniai papuošalai, girdisi kalėdinė muzika, televizijoje reklamoms šaukia apie naujausius prietaisus. Neužilgo puls visi rašyti sveikinimus, pirkti dovanas artimiesiems ir tolimiesiems iš pareigos arba iš meilės su atitinkamu graužimusi dėl dovanų grožio, kainos arba tinkamumo. Viskas vyksta įtemptai, skubos tvarka, nes šiemet vėl kažkaip nepavyko iš anksto pramatyti ką ir kam reikės pirkti. Dabartinė "vidurinioji" tėvų karta, gimusi pokario dešimtmetyje, savo vaikams ir paaugliams negaili pinigų, supirkinėja jiems populiariausių firmų gaminius, nenorėdami, kad jaunimas atsiliktų nuo draugų ar patirtų menkavertystės jausmą dėl savo per paprastos aprangos arba žaislų. Sako: "Kodėl vaikui neduoti, jeigu įstengiam? Duokim, kad nesijaustų skriaudžiamas". Juk norisi gražiais daiktais aprūpinti, be to, kiti vaikai dažnai pajuokia tuos, kurie ne taip pat atrodo ar daro, kaip visi. Tėvams sunku atsispirti tokiam galvojimui, gal patys jaunystėje turėję tik pagrindinius reikmenis, o ir žmogiška yda - noras pasirodyti kaimynams. Vaikai taip pat greit išmoksta išsireikalausiti primygtiniais prašymais ir palyginimais - draugas turi, o jis ne. Daugeliui tėvų tai gali būti vienas iš sunkiausių uždavinių - įtikinti vaikus, jog ne išoriniai dalykai svarbiausia. Krikščionybės principas moko, kad nereikia konkuruoti dėl medžiaginių daiktų, bet žmonės lengvai pasiduoda aplinkos spaudimui ir pavydai. Kartojama, kad svarbiau mintis, negu pati dovana, tačiau komercinėje srovėje pagauti perkame prabangias prekes sau ir kitiems. Kaip atarsti aukso vidurį?

TOKIE klausimai iškyla ne vien tik prieškalėdiniais laikotarpiais, tačiau dabar, Advento pradžioje, iš tikrųjų aktualu paieškoti gilesnių minčių. Vaikams gera priminti, kodėl duodame dovanas Kalėdų proga, paaiškinti, kaip Lietuvoje būdavo švenčiamos Kūčios, parodyti, kiek mes galime išlaikyti tas tradicijas. Gražu, kad įvairios lietuviškos organizacijos taipgi tas tradicijas išlaiko, aiškina ir puoselėja, bet jos ne visur gali veikti. Tada dar svarbesnis būna tėvų įnašas. Vaikai užaugę gal pamirš dovanas, bet prisimins drauge su artimaisiais praleistas jaukias valandėles, kartu skaitytas ištraukas ar pasakas, sukurčius žaidimus ar žaislus, ramius pokalbius ar šeimynines išskylas. Jiems taip pat prasminga pamoka būtų švenčių proga įsijungti į kokią nors labdaros darbėlį ar prie savo šeimos stalo pakviesti vienišą pažįstamą.

Matome, kad plačioje visuomenėje yra paplitęs ne tik materializmas, bet ir vienodėjimo mada, "politinis korektiškumas". Jo įtakoje pradeda išblukti Kalėdų prasmė. Ją galime išsaugoti pirmiausia savo šeimose, ją pradėti atnaujinti savųjų tarpe. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

Bankai pelningi ir šiemet

Kanados bankų pelnas sparčiai auga - kaip ta liaudies pasakoje pupa, pralindusi pro lubas ir stogą, dangų remia. Trys Kanados didieji bankai jau paskelbė savo pelno rezultatus 1998 biudžetiniuose metuose, kurie baigėsi spalio 31. "Bank of Montreal" pelnas šiais metais pakilo 3.5% iki \$1.35 milijono. Sekantis, "The Toronto Dominion Bank" pasiekė \$1.12 milijono, irgi 3 procentais daugiau nei pernai, o "Royal Bank of Canada" pelnas pakilo net 9 procentais iki \$1.8 milijono. Ir visa tai įvyko pasaulinės ekonominės krizės metu. "BoFm" prezidentas M. Barrett'as paaiškina tuo, kad Kanados bankai elgiasi palyginus konservatyviai, neįsileisdami ir rizikingus ėjimus.

Internetą nori reguliuoti CRIC ("Canadian Radio-television and Telecommunications Commission"). Iki šiol ši įstaiga tvarkė radijo, televizijos ir telefonų veiklą. Internetas šiuo metu nėra nei tvarkomas, nei reguliuojamas, nei cenzūruojamas ir daugelis jo klientų nori, kad jis toks ir liktų. Bet yra balsų, norinčių įvesti "geresnę tvarką": vieni bijo perdidelės "amerikanizacijos" ir sukumercinimo, kiti nori apvalyti nuo rasinės neapykantos, žiauriųjų bei pornografinių šaltinių. Bet taip pat yra ir abejojančių, ar CRIC pajėgs nuveikti ką nors naudingą, ar tik "demonstruos savo jėgą" naujuose dirvonouose.

Kanados dovana Kinijos mažam kaimeliui prie pat Gobi dykumos - vandens rezervuaras. Fengdeng moterys metų metais turėdavo pakrovę statines į vežimus, pakinkytus asilukais, kasdien važiuoti 15 kilometrų parsivežti švaraus vandens. Ištroškė kaimo vaikai dažnai nesulaukę gerdavo vandenį iš užterštų vietinės balos ir susirgavo. Kanados ambasada paskyrė \$31,000 įrengti rezervuarą, kuriame surinktų ir laikytų lietaus vandenį. J. Chretien, grįždamas iš APEC konferencijos, aplankė šį kaimelį su savo palydovais ir buvo nuostabiškai sutikti. Jie buvo pirmi balietį svetimtaučiai čia užklodę, bet - kas nuostabiau - net kiekvienas kaimo vaikas žinojo apie kanadietį gydytoją Norman Bethune, kuris kadaise praleido daug laiko Kinijoje gydydamas žmones.

"Grey Cup" futbolo rungtynės, vienas iš svarbiausių Kanados metinių sporto įvykių, šiais metais įvyko Vinipege tarp Hamiltono "Tigercats" ir Kalgario "Stampeders" lapkričio 22 dieną ir baigėsi Kalgario laimėjimu. Per visą žaidimo eigą persvara dažnai keitėsi, bet likus vos kelioms sekundėms Kalgario komanda pelnė "tritaškį" ir pergalę rezultatu 26:24.

L. Robillard, Kanados pilietybės ir imigracijos ministras, planuoja dar prieš Kalėdas naujuose dirvonouose.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Vienas nedidelis parkas Toronte miesto tarybos sprendimu prieš 25 metus buvo pavadintas Lietuvos vardu "PARK LITHUANIA". Ši sukaktis paminėta 1998 m. lapkričio 14 d. Viršutinėje nuotraukoje - lenta su vardo įrašu ir dalis pradininkų komiteto narių. Žemutinėje nuotraukoje kalba pradininkų vardu BR. SAPLYS, jo dešinėje - iniciatorius ST. JOKUBAITIS, už jo - miesto tarybos atstovai - CHRIS KORWYN-KUCZINSKI ir DAVID MILLER

"Lietuva bijo žvelgti į praeitį"

Tokia antraštė žymus vokiečių dienraštis paskelbė straipsnį, kaltinantį lietuvius žydų naikinimu Antrojo pasaulinio karo metais. Straipsnio duomenys - daugiausia iš žydų šaltinių. Kodėl toks straipsnis pateko į vokiečių spaudą, neaišku

KAZYS BARONAS, Vokietija

1938 m. lapkričio 8-9 d.d. naciai įvykdė didelius "pogromus" prieš žydus ("Kristalinė naktis"), degindami sinagogas, jų krautuves, žudydami bei pasiusdami ir koncentracijos stovyklą. Šio įvykio (prieš 60 metų) pagrindinis minėjimas įvyko atnaujintoje Berlyno sinagogoje.

Kalbas pasakė Vokietijos prezidentas Roman Hérzog, Vokietijos žydų tarybos pirm. I. Bubis bei kiti aukšti pareigūnai. Ir Vokietijos žiniasklaidoje plačiai buvo komentuojami 1938 m. įvykiai, rodomi televizijos archyviniai filmai. Surengtos demonstracijos, kuriose dalyvavo po kelis tūkstančius vokiečių ir užsieniečių. Mat vis dažniau ant žydų paminklų kapinėse nuvažiuoja "hakenkroica", ant sienų užrašomi "Juden raus" šūkiai ir t.t.

Lietuvos atvejis

Nukentėjo ir mūsų Lietuva. Pagrindą tam davė A. Lileikio teismas. Spėju, kad Miuncheno dienaščiui "Sueddeutsche Zeitung" bendradarbis Frank Nienhuysen buvo nusikridęs į Vilnių ir atsiuntė redakcijai platų straipsnį bei pasikalbėjimą su Jeruzalės S. Wiesenthalio centro direktoriumi Efraim Zuroff. Redakcija didelėm raidėm straipsnį pavadino "Lietuva bijo žvelgti į praeitį".

Bendradarbis savo pranešimą pradeda teismo sale, atvežus į ją A. Lileikį. Kaltinamajam užteko dešimties minučių laiko patvirtinti savo pavarde ir prisipažinti nekaltu. Jo rankos tuoj pat pradėjo drebtį. Jis sunkiai kvėpavo, kalbėdamas "Tėve mūsų..." A. Lileikį išliko širdies priepuolis. Jį tuoj pat pasodino į riedamąją kėdę ir išvežė į Vilniaus ligoninę. Niekas nežino, kada A.L. bus atvežtas į teismo salę. Daugelis teismo stebėtojų, matydami jo sveikatos stovį, nemano, kad A. Lileikis kada nors bus apklaustas.

"Aleksandras Lileikis, 1941-44 vokiečių okupacijos metais,

Vilniuje ėjęs saugumo (vokietis rašo "Saugumas") viršininko pareigas, perduodavo trėmimui tūkstančius Lietuvos žydų į Aušvico stovyklą" - rašo dienraštis. Toliau laikraščio bendradarbis primena, kad jis 50 metų netrukdomai gyveno JAV Norwood miestyje iki jo nusikaltimai buvo atskleisti ir atimta JAV pilietybė. Tačiau A. Lileikis nelaukė trėmimo iš JAV ir pats grįžo į Lietuvą.

Byla teisme

Dvejus metus jis buvo tardomas, kol galų gale kovo mėn. buvo sudaryta byla. Bet kiekvieną kartą, atsizvelgiant į jo sveikatą, apklausa buvo atidėliojama. Ir šį kartą (lapkričio 9 d.), dar prieš širdies priepuolį, jis pasakęs: "Aš neturiu daugiau jėgų, tačiau tikiu, kad mano nekaltumas bus pilnai pripažintas!" Bet prokuratūra remiasi dokumentais. Juose rašoma, kad A. Lileikis perduodavęs žydus nacių komandoms. Jo gynėjas tvirtina, kad visi dokumentai yra KGB suklustoti, nes tikrovėje A. Lileikis dirbo pogrindyje, kovodamas prieš vokiečių okupaciją.

"Pirma nacių bendradarbio byla Baltijos valstybėse liečia tik vieną asmenį. Visas kraštas (Lietuva) kritikuojamas, nes po nepriklausomybės atkūrimo žiūrime į praeitį, bijant mesti žvilgsnį į praeitį, į savo istoriją. JAV, Izraelis, daugelis žydiškų organizacijų daug kartų priminė nusikaltimus vokiečių okupacijos metais, bet lietuviai tuo nesidomėjo" - rašė dienraštis.

Žydų veikėjo pareikšimai

Jeruzalės S. Wiesenthalio centro direktorius Efraim Zuroff Miuncheno dienaščiui bendradarbiui pasakė: "Tai būdingas pokomunistinis kraštas, kuris yra labai užsiėmęs komunistine praeitimi, o ne bendradarbiavimu vokiečių okupacijos metais. Deja, lietuviai tuo nesidomė".

"Lietuvių mažai domisi teismo eiga, kaip bus nuteistas vie-

nas lietuvis už žydų tautžudystę. Per 95% iš 200,000 Lietuvos žydų, gyvenusių prieš Antrąjį pasaulinį karą, buvo nužudyti, ir tai daugiausia lietuvių rankomis - tvirtino Efraim Zuroff.

Toliau rašoma: "1995 m. tuometinis Lietuvos prezidentas A. Brazauskas Izraelio knesete (parlamente) prašė žydų atleidimo už padarytus lietuvių nusikaltimus Antrojo pasaulinio karo metu, žadėdamas padaryti atitinkamus išvadsas". Po dviejų metų 92 kneseto atstovai priminė A. Brazauskui pažadą. Taip pat ir JAV kongreso nariai savo raštu "paspaudė" Lietuvą, reikalaudami atnaujinti A. Lileikio bylą. Šis JAV atstovų raštas, pakeitus įstatymą, leido bylą nagrinėti ir be kaltinamojo teisme, tačiau byla vis vien dažnai atidedama.

Panašiai įvyko ir lapkričio 9 d., atidedant posėdį bent pusmečiui, jeigu kaltinamojo sveikata kiek pagerėtų. Nemalonus Lietuvos vadovams šios bylos atidėjimas. Lietuvos prez. V. Adamkus ginasi, kad šia byla įstaigos tyčia vilkina. E. Zuroff sakė: "Laukiama A. Lileikio natūralios mirties, nes kiekviena diena priartina A. Lileikio mirtį".

Prie panašios kitos bylos svarstymo jau pasiruošta: prieš dvi savaites prokuratūra baigė rinkti medžiagą, kaltinančią Kazį Gimzauską. Ir jis Lietuvos sostinėje priklausė saugumui, eidamas A. Lileikio pavaduotojo pareigas. Jis taip pat dalyvavo žydų trėmimuose. K.G. tai neigia. Ir jis yra 91 metų.

Šiais sakiniiais baigė miuncheniškis dienraštis savo bendradarbio straipsnį iš Vilniaus.

Kodėl toks straipsnis?

Ar šis platus straipsnis, ryšium su 1938 m. lapkričio 8-9 d.d. įvykiais sąmoningai pateko į spaudos psl. (žiūrėkite, ne tik mes, vokiečiai žudėme žydus), ar parašytas vienos tautos kvietimu, suinteresuotos tokiu straipsniu, sunku pasakyti. Ta-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Seimo pirmininkas Madride

Madride lapkričio pradžioje vyko tarptautinė konferencija "Baltijos regionas ir Europa", kurioje Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis skaitė pranešimą apie strateginę Baltijos kraštų reikšmę Europai. Kaip rašo "Lietuvos aidas", jis pabrėžė, kad Lietuva yra veikli susivienijusių demokratijų Europos kūrime. Naujoje Europoje jos sąjungos politikos kryptis "Šiaurės dimensija" taip pat tvirtina strateginę svarbą Baltijos jūros, vadinamos "Šiaurine Viduržemio jūra". V. Landsbergis skatino, kad nebebutų jokių pagundų, daugiau jokių agresijų, tik bendradarbiavimas, teigdamas, jog kelias į tokį bendradarbiavimą eitų per Lietuvos narystę Šiaurės Atlanto sąjungoje.

Delegacija lankėsi Turkijoje

Kaip rašo ELTA, lapkričio 23-24 d.d. Turkijoje lankėsi užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo vadovaujama delegacija. Joje dalyvavo daugiau kaip dvidešimt Lietuvos tekstilės, finansų, metalo, buities technikos firmų atstovų. Gausios delegacijos apsilankymu siekiama paskatinti dvišalę Lietuvos ir Turkijos prekybą, kurios apyvarta praeitais metais siekė beveik 60 mln. JAV dolerių.

A. Saudargas taip pat susitiko su Turkijos prezidentu Süleyman Demirel, užsienio reikalų ministru ir kitais pareigūnais.

Nepaleis komisijos

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus atmetė Simon Wiesenthal centro pareikštą reikalavimą paleisti rugešio mėn. dekretu sudarytą ir lapkričio trečiąją savaitę pradėjusią veikti Tarptautinę komisiją. Jos tikslas - įvertinti nacių ir sovietinių okupacinių režimų nusikaltimus Lietuvoje. Komisijai vadovauja seimo narys Emanuelis Zingeris, dalyvaujant Lietuvos, Izraelio, Rusijos, JAV, Didžiosios Britanijos ir Vokietijos mokslininkams, įvairių organizacijų bei prezidento V. Adamkaus atstovams.

Centro direktorius Efraim Zuroff laišką prezidentui reikalavo komisiją paleisti arba įsteigti dvi atskiras komisijas, kurios atskirai tirtų nacių ir sovietų okupacijų metais padarytus nusikaltimus, praneša ELTA. E. Zuroff teigimu, abiejų okupacijų sąsaja visuomenėje sustiprintų elementus, norinčius žydų žudymus pateisinti "tuo, kad žydai dalyvavo Lietuvos Komunistų partijos veikloje", ir "paaštrintų įtampą tarp abiejų tautų".

Kariuomenės 80-metis

Lapkričio 23 d. minint Lietuvos kariuomenės 80-metį buvo surengtas iškilmingas paradas Vilniaus Nepriklausomybės

aiškštėje. Išsirikavusius karius pasveikino prezidentas Valdas Adamkus, krašto apsaugos ministeris Česlovas Stankevičius bei kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Andriškevičius, skelbia ELTA.

Lietuvos karių dienos proga prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo 34 asmenis Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliais. Taip pat Vyčio kryžiaus ordinus gavo rezistentai, gynę Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, bei asmenys, kuriuos Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidentas 1949-1950 m. buvo apdovanojęs 1-ojo, 2-ojo ir 3-ojo laipsnio Laisvės kovos kryžiais, arba tie, kuriems tuomet buvo suteiktas Laisvės kovos karžygio vardas.

Atsistatydino ministeris

Lapkričio 25 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus priėmė susisiekimo ministerio Algio Žvaliausko atsistatydinimą. Spalio pabaigoje jo padaryta kelionė "JetStar" lėktuvu į Švediją su Klaipėdos jūrų prekybos uosto, firmų "Klasco" ir "Lisco" atstovais sukelė grupės seimo narių pasipiktinimą, nes kainavo 43,000 litų. Jis vykęs net tik tarnybos reikalais bet ir medžioti, rašo "Lietuvos rytas".

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija nustatė, kad A. Žvaliauskas šia kelione pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą. Todėl prezidentas jam pasiūlė pasitraukti iš pareigų. Jį laikinai pavaduos žemės ūkio ministeris Edvardas Makelis. A. Žvaliauskui vis tik leidžiama grįžti į seimą.

Tarptautinė konferencija

Lapkričio pradžioje Strasburge vyko tarptautinė vidaus reikalų ir policijos aukštųjų pareigūnų konferencija, kurioje svarstyta kova su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, skelbia BNS. Lietuvai joje atstovavo vidaus reikalų ministras Stasys Šedbaras ir policijos departamento generalinis komisaras Edvardas Gružas.

Konferencijoje išplatintoje Europos tarybos ataskaitoje teigiama, jog Lietuvoje dabar veikia mažiausiai 10 hierarchiškai organizuotų nusikaltėlių grupuočių. Lietuvos vyriausybė siūloma sukurti informacijos rinkimo ir nagrinėjimo mechanizmą, kuris atspindėtų nusikaltimus ir nusikaltėlių tinklą. Taip pat reikėtų siekti padaryti atviresnį valstybinių sutarčių sudarymo procesą, ypač tose srityse, kur įsigalėjusi korupcija.

S. Šedbaro teigimu, pranešime pateikti duomenys buvo seni, tačiau sunku nustatyti minėtų grupuočių skaičius, nes padėtis nuolat kintanti. Per pastaruosius kelerius metus atskleista keliasdešimt nusikaltėlių grupuočių, nors atsiradę yra ir kitų. RSJ

Šiame numeryje

Ar nutolome nuo esmės?

Užaugę vaikai pamirš dovanas, bet prisimins jaukias valandas "Lietuva bijo žvelgti į praeitį"

A. Lileikio gynėjas tvirtina, kad dokumentai yra KGB suklustoti

Politinės opos Lietuvoje

Lietuva dar neturi filmo apie savo tautos naikinimą

Atstumas tarp vaizduotės ir tikrovės

Ant stulpo mėnesiais sėdėti mūsų klimatas per šaltas

Nedraskyti senų žaidimų

Prezidentas V. Adamkus kalbasi su lenkų žurnaliste

Psichinis ligonis ilgisi žmoniškumo

Naudingiau ligoninėn įkišti negu į invalidų namus

Pavojus Punksko lietuviams

Ne karinis būtinumas, o žingsnis prieš lietuvių bendruomenę

Tiltai iš dabarties į ateitį

Susirinko ateitininkai į savo poilsio ir darbo savaitę

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštą užėjusius – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalą kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Politinės opos Lietuvoje

J. P. KEDYS

Karčemų šalis

Kritikuojama biudžeta

Amerikos TVF komisija pakelbė kritika dabar ruošiamo Lietuvos vyriausybės sekančių metų biudžetą, kuris buvo pavadintas "nedeficiniu". TVF komisija nurodė, kad jis buvo paruoštas pasenusiu metodu. Jame neįskaitytos valstybės skolos. Tas buvo naujiena ne tik vyriausybei, bet ir naujam prezidentui! Juk Lietuva turi 1.4 bilijono užsienio skolų ir nemažai vidaus skolų, už kurias reikia mokėti palūkanas. Apie tai Lietuvos biudžeto rengėjai nežinojo arba nenorėjo žinoti.

Filmas apie žydų tautžudystę

ELTA pranešė, kad Lietuvos kino studija ir JAV bendrovė "Show Time" pradėjo rengti filmą "Velnio aritmetika", vaizduojantį žydų tragediją. Filmo režisierė – amerikietė Dona Deič. Filmo vadovai dirba Vilniaus senamiestyje, Užupio priemiestyje, Bernardinų kapinėse, Antakalnio gatvėje. Filmas bus rodomas tik Amerikoje. Lietuvoje filmas "Velnio aritmetika" bus rodomas tik tuo atveju, jeigu kuris TV kanalas nusipirks jį.

Tai keista žinia. Pranešimas aiškiai sako, kad filmas gaminamas bendrai Lietuvos valstybinės kino studijos su Amerikos filmų bendrove. Vadinasi, Lietuva dengia dalį išlaidų, bet ji turės pirkti, nors prisideda prie jo pagaminimo. Dar didesnis klausimas kyla, ar šiame filme nebus Lietuva rodoma kaip kaltininkė žydų tautžudystės Lietuvoje, kaip jau daugeliu atvejų yra buvę. Tačiau didžiausias kaltinimas šiuo atveju yra tas, kad Lietuva dar šiuo metu neturi filmo apie savo tautos naikinimą, o jau leidžia lėšas žydų tautžudystės filmui, apie kurio turinį žinių neskelbia!

Seimo stogas

Seimo pirmininkas V. Landsbergis, susitikęs su seimo seniūnais, pasiūlė "rekonstruoti" seimo posėdžių salę, įleidžiant per dabartinį stogą dienos šviesą... Seniūnai pritarė, bet su sąlyga, jeigu pritaris partijų vadai. Šis dienos šviesos įleidimas į salę ir kiti pagerinimai atsieitų apie 4 mil. litų. Iš anksto galima pasakyti, kad šitokie seimo p-ko planai jo partijai balsų nežada, ypač siaučiant ekonominei krizei Lietuvoje.

PADĖKA

A+A

VYTAUTAS MEILUS

mirė 1998 m. spalio 6 d.

Nuoširdžiai dėkojame prel. Jonui Staškevičiui už maldas laidotuvių koplyčioje ir už gedulines Mišias aukotas Lietuvos kankinių šventovėje.

Dėkojame už jautrius žodžius, tartus laidotuvių namuose – dr. Juozui Sungailai, KLB krašto valdybos pirmininkui Algirdui Vaičiūnui, "Paramos" atstovui Audriui Šileikai ir Valentinei Balsienei. Nuoširdus ačiū muz. Danguolei Radtkienei ir smuikininkui Mindaugui Gabriui.

Ačiū karsto nešėjams: Eugenijui Čuplinskui, Leonardui Garbaliuskui, vaikiaiui Vytui Gruodžiui, Algiui Kairiui, Vincui Meilui, Gordon Newton ir Jeff Newton.

Dėkojame visiems, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėlių, visiems užjautusiems žodžių ir laiškus bei dalyvavusiems laidotuvėse. Ačiū aukojusiems labdarai Lietuvoje ir aukų rinkėjai M. Povilaitienei.

Žmona Gražina, duktė Dalia ir šeima

BALFO 24-to seimo atstovų dalis Detroit, Šv. Antano parapijos patalpose 1998 m. lapkričio 14-15 d.d. Sėdi iš k.: direktorių pirm. Rimtautas Dabšys, centro v-bos pirm. Marija Rudienė, skyriaus pirm. kun. Alfonsas Bonas, dir. Leonas Petronis, dr. Vladas Staškus

Atstumas tarp vaizduotės ir tikrovės

Lietuvoje pagonių sektų, astrologų, magų, pseudo-pranašų ir kitokių fantastinių dalykų, nutolusių nuo tikrovės

ANTANINA GARMUTĖ, Kaunas

Pastaruoju metu Lietuvoje pagonių sektų, astrologų, magų, pranašų, ir kitokių fantomų, nagrinėjančių praeikimus, nužūrėjimus, vampyriзмą. Jų teorija ir praktika dėstoma net "Žinijos" mokslinės draugijos rengiamose paskaitose.

Krikščionybė Lietuvoje – Marijos žemėje – yra plačiai pripažinta religija jau daugiau kaip 600 metų. Tačiau baptistai ir kitos sektos, nepripažįstančios Kristaus motinos Marijos, ir savo pinkles traukia jaunimą, spaudžia durų skambučius, kaisioja į rankas knygetes parkuose ir troleibusuose. Kai kurie tautiečiai pakliūva į šių išsvetų atvykusių pseudo apaštalių rankas. Taip užverbuoti žmonės 10% savo pajamų, net būdami vargšai ir bedarbiai, turi atiduoti sektoms. Išlaikydami

sektas, jie nepajėgūs padėti savo tėvams, pykstasi. Tokios asmeninės tragedijos atsiliepią ir į savijudų skaičių.

Darbsčios ir pareigingos medikės-pensininkės G. Šeimoje duktė ištekojo už sektanto. Jaunieji, bedarbiai, susilaukė 2-jų vaikų. Visą šeimą išlaiko abi močiutės iš savo pensijų. "Labiausiai skauda širdį, – sako G., – kad dalis mano pensijos atitenka sektai mokesčių pavidalu".

Žmonės tapo pernelyg patiklūs. Vienam Kauno priemiestyje puikuojasi keli gražūs naujos statybos namai, kuriuos kaipmat pasistatė iš Gudijos atvykęs aferistas, pardavinėjęs žmonėms "stebuklingą" šulinio vandenį. Kol sukčių išaiškino, jis daugelį žmonių apgavo. Taip ir mano giminaitis N., paprastai netikintis jokiais monais, vis dėlto neišlaikė ir atstovėjęs šim-

tametrinę eilę, nusipirko to "vaisto". Deja, laukiamos pasekmės nebuvo.

Kai praeitą žiemą Kaune su didžiuliu pasisekimu gastroliavo keletas Maskvos stripito atlikėjų – vyrų, niekas per daug nenustebė, ką gi, kai kurių pinigų užmokėjus, jie pradėjo daryti saulės lankas.

Atmintyje baigia išblėsti ir Maskvos televizijos transliuoti seansai su Kašpirovskio įkalbėjimais, kurie, tiesą sakant, ne visiems gerai baigdavosi. (Kai kam iš žiūrovų sveikata sutrikdavo). Dabar mūsų televizija transliuoja dokumentinius serialus iš žaliuojančių Indijos slėnių, kuriuose veikia "pranašas" Sai-Baba. Diktoriaus balsas pranešinėja, kad jau ir lietuviai lankosi tuose slėniuose. Tautiečiai su tūkstančiais dolerių kišenėse suranda ir tolimuosius Filipinus.

Ne taip seniai Kaune, kaip ir kituose miestuose, lankėsi reklamos išgarsintas vadinamasis filipinų "hileris" Alex Orbito. Tas pats, kuris, kaip pasakojama, operacijos tiesiog rankomis atlieka, o ligonių kūnai po to stebuklingai užgyja. Nors Lietuvoje šis "pranašas" neturėjo leidimo operuoti, bet jo seminarijoms lankytojai bilietai kainavo iki 5000 litų. Gatvėse nusidriekė eilės trokštančių susitikimų su juo. Televizija transliavo laidas iš kažkada filmuotų jo operacijų, o bioenergetikai ir šiaip gerbėjai visa tai su įkarščiu lygino su Kristaus stebuklais. (Neprimindami, žinoma, kad dieviškieji stebuklai buvo nemojantys. Buvo piktinamasi abejonų jėgais. Oficialioji medicina tuo tarpu tylėjo. Mano gera bičiulė Ada K. išreiškė savo nuomonę paprastai: "Neišsiu, nes man jo akys ir veidas nekalia pasitikėjimo".

Filipiniečių išvykus, televizijoje prabilo jo kritikai iš gydytojų tarpo. Vienas iluzionistas demonstravo panašius cirko triukus. Žiniasklaida vėl pažėrė gyvybės "perlus". Įstrigo vieno asmens teiginys, esą mes, lietuviai, jau tokie dvasiškai nerangūs, tamsūs esame: dar Buda įrodinėjo, jog atstumo tarp vaizduotės ir tikrovės nėra!

Deja, žvelgdami į kasdieninį mūsų gyvenimą, netgi pučiant stipriems ir gaiviems demokratijos vėjams, matome kitokius vaizdus. Ir atstumus. Žinome, kaip yra. O į mirančią pasinėti ar ant stulpo mėnesiais sėdėti, kas sako, pastebima Indijoje, mūsų klimatas yra per šaltas. Audrose prie gimtojo Nemuno ir įvairių aferistų, perėjusių sukletuose skersvėjuose mūsų vidaus palaiko darbštumas ir kuklumas, kantrybė ir ištvermė, pagalba protėviams ir tautos istorijai bei kitos pripažintos lietuviškos ir bendrai žmogiškosios vertybės. Tuo ir esame stiprūs. Tuo – ir gyvybingi!

Knygų iškykla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Nedraskyti senų žaizdų

Su Lietuvos prezidentu VALDU ADAMKUMI kalbėjo lenkų žurnalistė Barbara Machnicka. Pokalbį išspausdino lenkų dienraštis "Kurier Poranny" 1998.XI.12. Štai jo vertimas

– Mūsų bendroje sudėtingoje istorijoje dar yra skausmingų akimirkų. Neseniai jaunas lietuvių politologas paraginą, kad Lenkija atsiprašytų Lietuvą už generolo Želigovskio akciją ir Vilniaus užėmimą. Esą atsiprašymas galutinai užbaigtų dramatišką istorijos tarpinį.

– Mūsų bendroje ilgoje istorijoje galima rasti daug panašumų. Svarbiausia betgi pamoka yra tokia: laisvės negalima niekuo pakeisti. Ir Lietuva, ir Lenkija sumokėjo už tai brangią kainą, todėl turime tai prisiminti. Nemanau, kad reikėtų draskyti senas žaizdas. Ką toks atsiprašymas pakeistų? Turime gerus santykius su Lenkija. Nei jaunoji lietuvių karta, nei politinis lietuvių elitas tokio klausimo nekelia. Žvelgiame į ateitį, užuot dairęsi į praeitį. Mano nuomone, tas istorijos tarpasnis ir be to bus baigtas.

– Ar tai reiškia, kad dar nėra baigtas?

– Iš mano pusės – taip.

– Lietuvių istorikai pripažįsta: nors keičiasi požiūris į bendrą lietuvių-lenkų santykių tarpą, bet lietuvių vaikai ir toliau mokyklose mokosi apie pražūtingas Liublino unijos pasekmes, apie okupaciją ir polonizaciją, taigi nesikeičia lenko kaip priešo įvaizdis.

– Nesutinku su tokia mokyklos vizija. Nemanau, kad lietuvių mokykla tokius stereotipus konservuotų. Aš žvelgiu į istoriją kaip žinių šaltinį. Pozityvus džiugina, skausmingi verčia susimąstyti ir ieškoti priežasčių. Tai, kas vyko seniau, sąlygojo anieks laikams būdingos aplinkybės. Verta mokytis iš klaidų, kad jų nekartotume.

– Jūs ne kartą sakėte, kad lietuvių-lenkų santykiai yra labai geri. Tai reiškia, kad nieko negalima pagerinti?

– Lietuvių ir lenkų bendradarbiavimas šiandien yra toks gaudus, kaip niekuomet praeityje. Bet visuomet galima ieškoti geresnių sprendimų. Norėčiau, ypač dabar, kai einame Europos link, kad tie ryšiai būtų geriau derinami. Manau, kad nuosekli Lenkijos parama lietu-

vių siekiam tapti NATO ir ES nare yra mūsų puikus ryšių įrodymas.

– Lietuva civilizuotai išsprendė savo mažumų problemas, davė joms pilietybę, teisę mokytis sava kalba, skleisti savo kultūrą ir puoselėti tradicijas. 300,000 Lietuvos lenkų mažuma naudojasi tomis teisėmis. Bet lenkai skundžiasi, kad per lėtai jiems grąžinama žemė Vilniaus rajone, lyginant su visa šalimi. Aplink Vilnių, kur gyvena lenkai, iki šiol sugrąžinta vos 18% žemės, kai Lietuvos gilumoje 40-60%.

– Nemanau, kad vilkinama grąžinti nuosavybę dėl tautinių motyvų. Visoje Lietuvoje vėluojame su turto grąžinimu, ir tai mūsų biurokratinė nelaimė. Vilniaus rajone susitelkusios visos neigiamos aplinkybės. Kaltinu mūsų biurokratus, kurie neatlieka savo pareigų. Čia jokia komisija neišspręs klausimo. Aš pasiryžęs paveikti, kad tie žmonės be jokių komisijų gautų tai, kas jiems priklauso. Aš pats prižiūriū, kad turto grąžinimo tempas čia pasiektų šalies vidurkį.

– Sekanti problema – administracijos reforma. Lenkai bijo, kad ji išskaidys lenkų gyventojų telkinius ir bus sunkiau išrinkti savus į savivaldybes. Jūs pažadėjote prezidentui Kvasniewskui, kad bus atsižvelgiama į Lietuvos lenkų pageidavimus.

– Pažadėjau ir ištesėsiu žodį. Aš pasiūlysiu, kad šis klausimas būtų išspręstas prie apvalaus stalo, dalyvaujant Lietuvos lenkų ir savivaldybių reikalų ministrų atstovams.

– Ar esate patenkintas lietuvių-lenkų ekonominiais ryšiais?

– Šioje srityje nedaug padarėme, nors galimybės yra nemažos. Lenkija ir Lietuva šiame regione galėtų sukurti pagrindus platesniam ekonominiam bendradarbiavimui tarp Skandinavijos šalių, Latvijos, Estijos ir Ukrainos. Perspektyvus yra Baltijos-Juodosios jūros ekonominis blokas. Džiugintų mane lenkų kapitalo investicijos Lietuvoje, nors suprantu, kad šiuo metu abi šalys visų pirma turi rūpintis savo ekonomija.

Ž. Makauskienė

Per blaivėjimą - į tautos atgimimą

Šventiškai atrodė pušynuose skendintis ne itin didelis Kazlų Rūdos miestas 1998 m. lapkričio 6-7 dienomis. Čia vyko vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio visos Vilkaviškio vyskupijos I suvažiavimas, skirtas vyskupo M. Valančiaus blaivystės veiklos 140-osioms metinėms.

Vainikais papuoštoje šventovėje Mišias su penkiais kunigais koncelebravo Vilkaviškio vyskupijos generalinis vikaras mons. V. J. Bartuška. Tabariškių parapijos klebonas kun. R. Repšys, MIC, iš sakyklos atskleidė alkoholizmo atneštas nelaimas. Turime įtikinti valdžią imtis gelbėjimo priemonių.

Paskui persikelta į poilsio centro salę. Sugiedoti himnai – Lietuvos ir Vilkaviškio vyskupijos blaivystei skirtas. Tarp svečių – dvasininkai, Respublikos BS pirmininkas inž. J. Kančys, BS valdybos pirm. prof. L. Mačiūnas, prof. Z. Zinkevičius ir kt. Suvažiavimą sveikino J. Kančys, mons. V. J. Bartuška, prof. Z. Zinkevičius, Marijampolės apskr. viršininkas K. Jankauskas, Marijampolės raj. meras J. Vaičiulis, K. Rūdos seniūnas V. Kazlas. Kun. I. Plioraitis ir BS K. Rūdos pirmininkas A. Jankauskas padarė pagrindinius pranešimus. Kun. A. Keina perskaitė Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus sveikinimą ir kreipimąsi. Visi pasisakiusieji pranešė, jog laukia ilgas šventas darbas, kuris be abejonės, persiduos ir kitom vyskupijom. Nutarta rinkti parašus ir juos įteikti aukščiausiems pareigūnams.

Išrinkta vyskupijos BS valdyba, revizijos komisija, valančiukų globos ir ugdymo visuomeninė kolegija, kapelionų taryba. Valdybos pirmininku tapo suvažiavimo siela A. Jankauskas. Kitą dieną klebono kun. T. Valliano rūpesčiu buvo patitiki-

tas Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis, MIC, kurį lydėjo prel. V. Gustaitis. Juodu pasidžiaugė iš tribūnos dalyvių užmojais, klausėsi vietos pradinės mokyklos valančiukų ir kitų skaitovų su rengto koncerto blaivystės tematika. Pasiūta sveikinimo telegrama arkivyskupui S. Tamkevičiui jo 60-ojo gimtadienio proga.

Sumą su 4-iais kunigais aukoję vysk. J. Žemaitis, MIC Pamokslė pabrėžė, kad alkoholio bei narkotikų platiniojai siekia prazuodyti mūsų tautą, jaunimą. Svaiginasi net mergaitės. Ganytojas ragino ryžtis blaiviam gyvenimui, nes "atsakysim prieš Dievą, jei nieko nedarysim". Po teikto Sutvirtinimo Sakramento sausakimais šventovė pasižadėjo atitinkamą laiką būti blaivininkais ar abstinenciais. Vyskupas pašventino kunigų ir tikinčiųjų aukomis pastatytą kryžių (dail. V. Aputis), aukojama blaivystei.

Jeronimas Salčiūnas, Marijampolė

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

A+A

dr. VYTAUTUI DARGIUI

iškeliauvus amžinybėn,

jo sesutėms – skautininkė ALDONAI DARGYTEI-BYSZKIEWICZ ir VALENTINAI BALSIENEI reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Toronto skautininkų-kių draugovės

Brangiam klasės draugui

A+A

dr. VYTAUTUI DARGIUI

mirus, jo šeimai JAV-se, seserims – VALENTINAI BALSIENEI ir ALDONAI BYSZKIEWICZ reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Išsėkis ramybėje, mielas Vytai –

Matas Z. Romeika

Karaliaučiaus srities liuanistinių mokyklų mokytojų seminaro Įsruityje (Černiachovske) dalyviai

Iš teisininkės patirties

Psichinis ligonis ilgisi žmoniškumo

Pasakoja ligonė, patyrusi tragiškas gyvenimo akimiras, palūžusi ir patekusi į psichiatrinę ligoninę Lietuvoje, kur nėra žmoniškumo. Jo nerado ir savųjų globoje

DR. RŪTA GAJAUSKAITĖ.

Vilnius

Visi sakė, kad mudu išvaizdi pora: abu stotingi, abu kaimo vėjų įraudintais skruostais, išblukintais plaukais ir žydromis akimis. Mano didelės, į moteriškas pirštinais netelpantios rankos jaučiai nuskydavo jo delnuose. Ir toks švelnumas nu-plaukdavo nuo tų įdrižusių darbo rankų, kad atrodė širdis iššoks iš krūtinės...

Buvo pavasaris su lakštingomis, buvo vasara su Joninių laužais, buvo šaunios vestuvės su melagių piršliu. Tik nebuvo medaus mėnesio: po dviejų savaitių kraujo vėžys paguldė ant lentos kaip ažuolą vyrą. Žiūrėjau į vaškinį veidą ir netikėjau, kad jau niekad nebepažvelgs, nebenušypsos, nebepašvins už rankos...

Nuo aukšto, spindinčio džiaugsmo kalno smukau į tamsią neviltingą budęgnę, kurioje šmėščiojo susirūpinę savi ir svetimi veidai, linkiojantys ir pašnabzdžius tarantys bereikšmius užuojautos žodžius... Atgiedojau, su litanijomis ir varpais palydėjome ir amžinam atilsui vieną palikome... Pasuktiniai oficialūs rankų paspaudimai, – nė vieno šilto delno, ir aš vienut viena liekuosi tuščiose namuose. Kampuose dar šlauna šermenų šnabždesys, išsinešantys kojų čiulysius, o vėjo draskoma langinė atkartoja užkalamo karsto aidą... Spaudžiuosi į kamputį, kad baime liktų mažiau vietos, bet ji, nepaisydama sienų ir lubų, plečiasi ir keroja, užgoždama viską aplinkui ir skandindama mano širdį draskančioje nežinioje...

Atsipeikėjau prastos reputacijos ligoninės palatoje. Po truputį atsiminiau kas įvyko: kaip karuselė šmėstelėjo vestuvės, staigi mirtis, laidotuvės. Ir vėl: laidotuvės, vestuvės, mirtis. Mirtis, laidotuvės, laidotuvės... Ir vėl netekties siaubas kaip replėms suspaudė širdį, o neviltingas rauda nuskandino akis... Atskubėjo seselė ir suleido vaistų, kurie mane keistai sustingdė iš išorės ir nepakenčiamai skaudžiai svilino viduje. Ir taip kelias savaites, kol kaitra išdžiovino visas ašaras, sustabdė atsiminimų karuselę ties viena są-

voka – vienatvė, ir kaip durklą įsmeigė ją mano širdin. Su šiuo skausmu ir sausomis akimis grįžau namo.

Iš kaimo pasikviečiau pas save gyventi tėvą ir seserį su maža dukrele. Trys kambariai buvo užpildyti gyvenimu. Bet svarbiausia – tai visų mūsų sudaužytos širdys, viena kita suprantanti, atjaucianti ir paguodžianti. Tik šeima gali užgydyti netekties žaizdas. Taip aš maniau ir tikėjau.

Ligoninė įdarbino mane siuvimo ceche. Tuo buvau labai patenkinta. Siuvimo mašinos dūzgimas mane veikė raminančiai, o iš po pirštų plaukė lygios ir dailios siūlės. Darbas sekėsi, normas viršijau, atlyginimas didėjo. Planavau susitaupiusi nusipirkti siuvamąją, kad galėčiau dirbti namudininke. Bet mano svajones sudaužė sesuo: yra būtinesnių pirkių, vaikas auga ir jam reikia, reikia, reikia... Bاندžia aiškintis kieno yra pareigos, kad aš jau pakankamai padėčiau, bet... psichinis ligonis visada neteisus, jo norai nesvarbūs, o sprendimai kvaili. Bet koks pasipriešinimas pasibaigavo ligonine. Kaskart ilgiau ir vis blogesniame skyriuje...

Sėdžiu psichiatrinės kieme susisukusi į apširusį chalata, beviltingai spoksau į nubyrėjusių tinku sienas, į grotomis pa-puoštus langus ir svarstau, kad mano kelias tik tenlink – į pačių sunkiausių skyrių. Ir ne tik su grotomis, bet ir tramdomais marškiniais.

Ir staiga mano skaudžias mintis nutraukia kažkieno nedrąsus prisilietimas: jaučiu kaip mano sušalusią ranką apglėbia kita ranka ir švelniai spusteli. Iš lėto pasuku galvą ton pusen ir pamatau suvargusias akis, pra-skelta lūpa ir nubrozdyta nosimi veidą. Tylom žiūrim vienas į kitą. Tačiau jo šiltame delne mano ranka kaip sušalęs kačiukas glaudžiasi ir nežada pasitraukti. Taip tylomis prasidėjo iki vakarienių...

Nebuvo lakštingalų, nebuvo Joninių, nebuvo šokių ir dainų, kurie mane keistai sustingdė iš išorės ir nepakenčiamai skaudžiai svilino viduje. Ir taip kelias savaites, kol kaitra išdžiovino visas ašaras, sustabdė atsiminimų karuselę ties viena są-

melyje ir, susiėmę už rankų, iki vakarienių tylomis prasidėjo ant suolelio. Bet tas rankų švelnumas šildė judviejų širdis, švelnino raukšles veide ir giedrino akis. Nors tylėjo, bet kiekvienas girdėjo tai, ką norėjo išgirsti. Ir nebematė jiedu apširusių ligoninės sienų, grotuotų langų, savo apvertintos išvaizdos. Jie tik jautė, kad pasaulis turi ir jiems jaukų kampeį, kad ir jie jau nebe vieniši. Kad abu vienas kitą be žodžių supranta, atjaucia ir paguodžia. Ir kad ši laimė, taip retai bepasitaikanti, jiedviem dovanota likimo.

Skubėjome pasidalinti savo sėkme su saviškiais.

Deja, deja. Šios laimės abiejų šeimos nesusiprato. O gal nenorėjo? Ir sutartinai pasipriešino vedybom ir bendram gyvenimui. Diskusijos baigėsi mudviejų perkėlimu į skirtingas ligonines.

Ir vėl psichiatrinės ligoninės palata, tik jau su grotomis, vėl girdžianti lovą, o aš joje prištita tramdomais marškiniais. Ir vėl vidų deginantys vaistai, kad ištrintų tą žmogišką jausmą iš širdies, kaip kad buvo nusaustos ašaros kadaise. Štai tada, sausai blizgančiomis akimis, tuščia širdimi aš būsiu labiausiai tinkama savo seseriai. Tada aš būsiu labiausiai panaši į ją. Mane atris ir vėl išleis namo... Tik dabar supratau, kodėl ją su kūdikiu paliko vyras, kodėl toks tylus mūsų tėvas. Bet per vėlai.

Po keturių mėnesių aš – namie. Čia daug kas pasikeitė – pripirkta baldų, televizorius. Dingo mano lova. Dabar aš miegoju ant sudedamos lovelės pereinamame kambaryje. Kaip laikina gyventoja.

Stoviu balkone, laukiu kol maniškiai baigs žiūrėti filmą ir maštau: kaip neteislingai yra vertinami psichiniai ligoniai. Juk niekas nespardo luošų kojų ir neverčia šokti. O mums visą laiką pabrėžia mąstymo trūkumus ir verčia vykdyti svetimą valią kaip mums naudingai!

Jau temsta ir balkone darosi vėsoka. Planuoju tylutėliai pereiti svetainę ir įsmukti į tėvuko kambarėlį bei atsigulti. Bet nedrįstu – dar užkabinsiu patamsy kokią mažmožį ir sudaužysiu. Vėl kils skandalas, kuris baigsis ligonine. Todėl stoviu ir maštau, vertinu visą savo gyvenimą. Juk atidaviau viską saviškams: ne tik ištraukiau iš kolchozo, parsivečiau miestą ir savo butą su vonia, centriniu šildymu ir dujom. Juk pasigalėjau mergos su vaiku ir išgelbėjau nuo viso kaimo patėvų. O dabar pati neturiu vietos savo namuose, neturiu valios savo veiksmuose.

O gal reikėtų pasiprašyti į psichochronikų invalidų namus? Ten gal susitikčiau saviškį ir bent popietes galėtume kartu praleisti... Ne, sesuo neleis. Apribojusi mano veiksmumą ji gauna mano pensiją. Todėl nau-dingiau mane ligoninėn įkisti negu į invalidų namus, kur tek-tų pensiją atiduoti.

O juk galėjau išeikti 3 kambarių butą į vieno, nusipirkti siuvamąją ir ramiai namie dirbti. Už buto gautą skirtumą galėjau panaudoti sveikatos stiprinimui. Draugiškame su-pratime ir atjautime būtume til-pę ir dviese, netrukdydami gi-minėms ir neprašydami pagal-bos! Galėjau taip padaryti, o dabar nebegaliu. Negaliu net susižinoti, kur mano nelaimės

Mokytojų seminaras

Karaliaučiaus srities liuanistinių mokyklų mokytojų seminaras
1998 m. spalio 17-18 d.d. Įsruityje (Černiachovske)

Seminaras rengtas Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės kartu su Karaliaučiaus srities Lietuvių kalbos mokytojų sąjunga. Seminaro tema – Lietuvių kalba ir Lietuvos tradicijos liuanistinėse mokyklose.

Šeštadienio rytą buvo iš-klaustytos VU lietuvių kalbos dėstytojos Ramutės Bingelienės paskaita "Tekstas kalbos pamokoje" ir LPI mokslinės bendradarbės Ramutės Skripkienės "Lietuvių kalbos mokymo ypatumai pradinėse klasėse". Po pietų Įsruities pedagoginės kolegijos istorijos dėstytojas vadovavo ekskursijai po istorines vietas Įsruityje. Vėliau grupės buvo aptarta keletas knygų. Sekmdienio rytą mokytojai pasidalino savo patirtimi liuanistinėse mokyklose ir išklaušė VU dėstytojos B. Stunžienės paskaitą "Lietuvių liaudies tradicijos".

Seminare dalyvavo 30 mokytojų, dirbančių dvidešimtyje atskirų patalpų (iš jų dviejose šventovėse). Už mokytojų kelionę, maitinimą ir nakvynę sumokėjo minėtasis departamen-

tas. Be mokytojų, dalyvavo 5 svečiai, jų tarpe – Sigitas Samborskis, Karaliaučiaus srities bendruomenės pirmininkas ir R. Mačiūnienė, Mažosios Lietuvos fondo atstovė.

Džiugu skaityti apie pavykusį renginį. Tik kiek nuliūdino išspausdinta programėlė ir dalyvavusių mokytojų sąrašas. Visos vietovės pažymėtos dabartiniais rusiškais vardais, net skliausteliuose nepažymėti lietuviški pavadinimai. Kaip gana stambus ir nuolatinis Lietuvos kalbos sąjungos rėmėjas – Mažosios Lietuvos fondas į tai atkreipė dėmesį sąjungos pirmininko J. Mičiūno. Kodėl vengti mums taip mielų prūsų/lietuvių vietovių pavadinimų net skliausteliuose? Tikriausiai daugelis susirinkusių mokytojų jų nei girdėjo, nei žino. Pasiūlėm apripinti Įsruities pedagoginę kolegiją, kurios direktorius yra Aleksas Bartnikas ir kur rengiami lietuvių kalbos mokytojai, pirmoje eilėje V. Pėteraičio "Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vietovardžiai" knyga bei kitomis Mažosios Lietuvos fondo išleistomis istorinėmis/dokumentinėmis knygomis.

I. Adomavičienė

Pavojus Punksko lietuviams

Lenkai kėsina apgyvendinti Punske pasienio policijos dalinį su šeimomis ir tuo būdu susilpninti Punksko valsčiaus lietuviškumą. Nuogastauja Lenkijos lietuviai

Gerbiamieji,

Kreipiamės į jus, kaip tautiečius visuomet mums padedančius sunkiais momentais. Dabar išgyvename momentą, kai Lietuva (prezidentas, premjeras, seimo pirmininkas) gerų santykių su Lenkija vardan atsisakė paskiausios Lietuvos-Lenkijos tarp parlamentinės grupės posėdyje iškelti klausimą dėl Lenkijos pasienio policijos užkardos įkurdinimo Punksko miestelyje. Mūsų žiniomis, tai ne lenkų karinis būtinumas, o žingsnis, nukreiptas prieš lietuvių bendruomenę.

Posėdžio išvakarėse iš Lietuvos buvo per Punksko pasienio ruožą pervežta 117(sic!) bėglių. Jie ejo po tik pasnigus, ir dvi dienos po to, kai visos Lenkijoje veikiančios lietuvių organizacijos pasiuntė Lenkijos bei Lietuvos aukščiausiosioms valdžioms "Pro memoria", prašydamos Punske neįteigti pasienio policijos užkardos. Tai yra susiję su keliomis dešimtėmis karininkų, neskaitytų šeimų ir infrastruktūrinio personalo atkėlimo į nedidelį (ir vienintelį Lenkijoje) dar lietuvišką valsčiaus centrą. Tų bėglių, matyt, laukė Lenkijos televizija, kadangi iškart nufilmavo ir nedelsdami parodė laidoje bei gražino "bėglius" atgal į Lietuvą.

Tenkiščioms lietuviams grėsia fizinis nutautinimas. Prieš keletą dienų Punksko lietuviams administraciniai įsakymu palieptu perduoti pusę sveikatos centro patalpų, išsikraustyti vaistinėi (vienintelė vaistinė valsčiuje) iš užimamų patalpų. Centro patalpos buvo statomos iš valstybės biudžeto, bet sklypą davė vietos savivaldybė, o lietuvių prisidėjo darbu (20% statybos vertės). Dėl tokio žūliaus administracijos vaivadijos potvarkio atstatydino Punksko valsčiaus tarėjai – 16, jų tarpe ir 3 lenkai.

Mūsų organizacijų nuomone, tai, kas dabar daroma, yra grubus Lietuvos-Lenkijos sutarties pažeidimas, neatitinka nei jos, dvasios nei raidės. Prieš kelerius metus šį projektą dėl užkardos Punske mes patys apgynėm, dabar lenkai vėl grįžo prie plano, gavę, matyt, Lietuvos veiksmų užtikrinimą, jog nereaguos į punskiečių protestus. Iš tikrųjų taip ir įvyko, nes minėtame Lietuvos-Lenkijos parlamentarų posėdyje Lenkija išdėstė visus tenyškščiams len-

kams svarbius ir opius klausimus, o Lietuvos delegacija Punksko pasienio užkardos klausimu tylėjo.

Lenkijos lietuvių atstovai minėto posėdžio išvakarėse prašė Vilniuje skubaus susitikimo. Jūs priėmėte seimo pirm. pav. P. Kubilius. Žadėjo problema iš-kelti per susitikimą su Lenkijos seimo nariais. Posėdžių dienomis (21-22.XI) iš Varšuvos BNS korespondentas pasiuntė į Lietuvą du reportažus apie pavojus Punksko lietuviams, pristatė gyventojų nuogastavimus ir aliar-muojančius nedemokratinus potvarkius dėl sveikatos centro nusavinimo. Lietuvos žiniasklaidoje nepasirodė apie tai nė mažiausia žinutė. Užtat Lietuvos spaudoje skelbė apie lenkų reikalų Lietuvoje tvarkymą.

Lenkijos lietuvių dar kreip-si į Europos parlamentą, adminis-tracinį teismą, tačiau jiems reikalinga moralinė ir politinė emigracijos spaudos ir politinė parama. Labai to prašome tuo tarpu privačiai, nes mums iš Varšuvos yra lengviau aliar-muoti. Žmonės kaimuose ir Punske pasimetę, nežino kaip elgtis toliau. Net komunistiniais laikais, bent privačiai, lietuvių iš Lietuvos buvo su mumis, o mes su jais solidarūs – dabar mes esame to abejingumo su-krešti. Jokios euroatlantinės strategijos nepateisina Lietuvos valdančiųjų nuostatos tyliai pri-tarti mūsų nutautinimui. Juo-lab, kad tai Lietuva su Lenkija (ne Lenkijos lietuviai) pasirašė sutartį, kurioje šalys įsiparei-gojo nesiimti mechaninių veiks-mų, kurie galėtų pakeisti tauti-nę struktūrą.

Prašome informuoti išeivi-jos lietuvių veiksmus – PLB bei kitas organizacijas, siųsti prašy-mus Lenkijos seimo maršalui Maciej Plažynski bei jo pava-duotojui, atsakingam už santy-kius su Lietuva – Jan Krol, adresu: Marszałek Sejmu RP, Marciel Plazynski, Warszawa, ul. Wiejska 4/6/8, Poland. Wicemarszałek Sejmu RP Jan Krol, Warszawa, ul. Wiejska 4/6/8, Poland.

Tremtinių grįžimo fondo Lietuvoje rūpesčiu Vilniuje buvo įsteigti Tremtinių namai, pensionas ir koplyčia, kurią pašventino kun. P. VAICEKONIS, Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas. 1998 m. spalio 28 d. prie Tremtinių namų steigimo prisidėjo ir Kanados lietuvių katalikų moterų draugija. Jos pirmininkė A. SUNGAILIENė gavo padėkos laišką iš Tremtinių namų vadovybės

Kun. PRANAS GAVĖNAS, SDB, buvo pagerbtas Alytuje Marijos krikščionių pagalbos šventovėje 80-čio proga. Nuotraukoje – Lietuvos esperantininkų sąjungos pirm. P. Jegorovas sveikina suaktyvininką

Nuotr. A. Vitkauskio

Grįžęs iš Brazilijos darbuojasi Lietuvoje

Kun. Pranas Gavėnas, salezietis, ilgus metus darbavęs iševijioje, buvo pagerbtas Alytuje 80-tojo gimtadienio proga

1998 m. spalio 11 d. Alytaus Marijos krikščionių pagalbos parapijos šventovė buvo pilnutėlė: parapijiečiai ir svečiai atvyko pagerbti garbės klebono kunigo Prano Gavėno 80-ojo gimtadienio proga. Šv. Mišias aukėjo pats kun. P. Gavėnas, kunigai – Leonas Jakimavičius, Vytautas Insoda, Gediminas Marcinkevičius.

Sukaktyvininkas dėkojo Dievui ir šventės rengėjams, ir pareiškė:

"Prieš daugelį metų Italijos gydytojai man pranašavo gyven-ti tik šešis mėnesius. Ačiū Die-vui, pranašystės neišsipildė. Esu Dievo kūrinys, skirtas geriems darbams atlikti. Vienas iš mano darbų – šiemet pasirodžiusi knygelė 'Šventasis Kazimieras'.

Norėčiau, kad ją perskaitytų mokiniai, nes šv. Kazimieras yra Lietuvos globėjas ir ypatingasis lietuvių jaunimo globėjas".

Po šv. Mišių minėtoje šven-tovėje ilgiau kaip valandą su gė-lėmis, gražiausiais linkėjimais prie sukaktyvininkoėjo irėjo gerbėjai. Apskrities viršininko pavaduotojas Pranas Jaciunskas, pasidžiaugęs, kad kun. Pr. Gavėnas nesusižavėjo pasaulio blizgesiu ir po daugelio metų grįžo į savo tėvynę, čia skleidžia ramybę, visus kviečia dvasiniam atsinaujinimui, apjuosė kunigą tautine juosta ir įteikė dovaną. Nuosirdžius linkėjimus ir televi-zorių Savivaldybės vardu atsiun-tė miesto meras Dobilas Kurti-naitis. Lietuvos esperantininkų draugijos pirm. Povilas Jegorovas išvardijo daug didžių kun. Pr. Gavėno darbų, pabrėždamas pagrindinę kunigo savybę – sveiką užsispyrimą. Už nuopel-nus Lietuvai dėkojo seimo na-riai – Onutė Suncovienė, Petras Gražulis. O. Suncovienė, perda-vusi paties seimo pirmininko Vytauto Landsbergio sveikini-mą, apjuosė sukaktyvininką tautine juosta. Gydytoja Sigita Lipovienė, pasveikinusi medicīnos darbuotojų vardu, apsi-džiaugė, kad kunigas, atvykdamas į ligoninę, dvasinės stipr-bės teikia ir patiems medikams. "Sveikatos kunigui duoda Die-vas, mes tik pridėdam", – šypso-josi gydytoja.

Sveikatos, ištvermės, jau-natviškos energijos sukaktyvi-ninkui linkėjo VU Istorijos fa-kulteto dėstytoja dr. Aldona Vasiliauskienė, AB "Daisotra" direktorius Juozas Cicėnas, Krikščionių demokratų partijos Alytaus skyriaus pirm. Albinas Minkevičius, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Alytaus sky-riaus pirm. Stasys Kizelavičius, Šv. Angelų sargų parapijos "Dienos namų" bendruomenė, Putinų vidurinės mokyklos Ka-zimieraičių organizacija, Jėzaus

širdies maldos grupė, "XXI am-žiaus" redaktoriaus E. Šiugžda. Alytaus katalikų moterų orga-nizacija, miesto tikybos mokyto-jai, skautai, moterys tretininkės ir ktii.

Panemunės vidurinės mo-kyklos valančiųjų grandis pa-sveikino sukaktyvininką pačių sukurta giesmele:

*'Merge Marija, saugok mūsų šalį,
Kad joj nekerotų piktybių daigai.
Saugoki globoki kunigą Tėvelį,
Kad tauri širdelė plaktų dar ilgai.
Kad mūs Ažuolėlis dar salaukų šimtą
Ir didingai oštų mano Lietuvoj.
Kad liepsnotų, šviestų, ilgai nenuirmtų
Kūrybos ugnelė Jo širdy jaunoj.*

Sugiedojus "Ilgiausių metų", šventovės skliautais nuaidėjo trem-tinių bei lietuvių liaudies dainos.

Bronislava Tamulynienė

"Rytų fronte - atkaklūs mūšiai"

Savisaugos batalionų kariai, atsiliepkite!

Antrasis pasaulinis karas Lietuvos vyrus prieš jų valią įtraukė į savo kruvinų kovų vėpetą. Jie kovojo Rytų ir Vakarų frontuose, daugelis jų žuvo, nežinomos jų palaidojimo vietos. Jų atminimas iki šiolei nepa-gerbtas, jie pamiršti. Tai skaudū tiesa! Kaip galima pamiršti savo sūnus, kurie sudėjo savo auką ant tragiško tautų kovos au-kuro!

Istorinės tautinės literatūros leidykla "Kardas" numato 1999 metais išleisti dokumentų ir atsiminimų knygą apie lietuviškų savisaugos batalionų karių kovas Rytų ir kituose frontuose. Tai bus gyvų ir žuvusių mūsų vyrų atminimo įamžinimas, nes dar gyvi tų kovų dalyviai gali atskleisti savo atsiminimus iš kovų su Raudonąja armija, siųsti nuotraukas, dokumentus. Neatidėliokite! Atsiliepkite! Padė-sime, konsultuosime. Knyga va-dinsis: "Rytų fronte – atkaklūs mūšiai".

Leidyklos adresas: "Kar-das", a.d. 1847, LT 2043 Vil-nius, Lithuania.

DIM. MJR. A. MARTINIONIS,
leidyklos "Kardas" vyr.
redaktorius

Summer 1999 EARLY BIRD FARES

Non-stop flights from Toronto to Helsinki depart every Wednesday and Saturday at 5:30 PM between May 26 and September 11, 1999.

FROM	MAY 1-JUN 5 SEP 13-OCT 31	JUN 6-15 AUG 9-SEP 12	JUN 16-AUG 8
YYZ/YUL/YOW			
HELSINKI	\$800.00	\$905.00	\$1,095.00
TALLINN/RIGA/ VILNIUS	\$900.00	\$1,040.00	\$1,210.00
ST. PETERSBURG/ MOSCOW	\$900.00	\$1,040.00	\$1,210.00
STOCKHOLM/ GOTHENBURG	\$720.00	\$800.00	\$930.00
COPENHAGEN	\$685.00	\$770.00	\$880.00

Tickets must be paid in full by December 31, 1998.

Norvita
FINNAIR
Time flies
GATEWAY TO THE WORLD

Finair is a partner in Aeroplan. Some restrictions do apply. Applicable airport taxes not included. Children's fares available. Retail Reg. # 424263

For More Info Contact Norvita reservations at 416-222-0203 or 1-800-461-8651 • FAX 416-222-5004

LAISVOJE TĖVYNĖJE

VEIKS ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKCIJA

"Lietuvos aidas" žiniomis. Lietuvos seimas lapkričio 5 d. priėmė nutarimą, patvirtinantį žurnalistų etikos inspektorius veikia. Šis asmuo, seimo skiriamas ketveriems metams Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos teikimu, yra valstybės pareigūnas. Jis nagrinėja fizinių asmenų skundus dėl visuomenės informavimo priemonėse pažeistų jų garbės ir orumo bei visuomenės informavimo veiklos subjektyvų profesinės pretenzijų. Dėl pagrįstų skundų siūloma pažeidžiančias žinias platinusiems jas paneigti, arba skundas perduodamas Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijai. Inspektorius pateikia metinę ataskaitą seimui apie savo veiklą bei žurnalistinės etikos būklę valstybėje.

GERIAUSIOS FIRMOS

ELTA praneša, kad Lietuvos informacinių technologijų rinkos pirmąjį bendrovė "Alna" gavo "Hewlett Packard Select Corporate Reseller" pažymėjimą, patvirtinantį firmos techninių žinių lygį bei patikimumą. "Alna" yra pirmoji taip gerai įvertinta bendrovė Baltijos kraštuose. Tolinę sąveiką geriausių Baltijos įmonių konkurse "Baltijos verslo jėga", "Mažeikių nafta" buvo pripažinta geriausia Baltijos krašto pramonės įmone pagal apyvartą, pelną, akcinį kapitalą bei darbuotojų skaičių.

PATARĖ ATLEISTI TEISĖJUS

Teisėjų taryba patarė Lietuvos prezidentui atleisti du Vilniaus ir Klaipėdos teisėjus, rašo "Lietuvos aidas" (nr. 220). Teisėjų tarybos pakeičia teisėjų tarybą, kurią pakeičia teisėjų taryba. Teisėjų taryba, turinti teisę pakeičyti teisėjų tarybą, sudaro 14 aukščiausiojo, apeliacinio ir apygardų teisėjų teisėjų.

PADIDINS ŽUVŲ SKAIČIŲ

Lietuvos valstybinio žuvininkystės tyrimo centro žiniomis, daug žalos mažindami žuvų skaičių ežeruose padaro brankonieriai, ypač su elektros žūklės aparatais. Todėl kai kur žuvis nebesiveisia. Šiais metais į Lietuvos vandens telkinius įleista 175 mln. įvairių rūšių žuvų maišai, tai yra 45 mln. daugiau negu pernai. Specialistų turtuose 11 ežerų rasta nemažai lydekų, rašo ELTA, kurių taip pat yra Ignalinos rajono Erzevo ežere.

ŽEMĖS ŪKIO KONFERENCIJA

Vilniuje spalio mėnesį įvyko pirmoji Lietuvoje surengta tarptautinė konferencija "AgroBalt forumas '98". Joje aptarta Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų žemės ūkio reforma, susipažinta su Danijos ūkininkų ir perdirbamosios pramonės kooperacijos patirtimi, svarstyta kaip sušvelninti Rusijos krizės poveikį žemės ūkio pro-

dukciją perdirbančiai pramonei, rašo "Valstiečių laikraštis" (nr. 87). Konferencijoje žemės ūkio viceministeris Vytautas Grušauskas pranešė, jog Lietuvos žemės ūkis ir perdirbamoji pramonė sukuria apie 12% bendrojo vidaus produkto. Apie 60% žemės ūkio produktų ir maisto prekių eksportuojama į NVS kraštus, apie 18% į Europos sąjungos ir 14% į Baltijos valstybes.

RENGS ATNAUJINIMO PROGRAMĄ

Valstybinė oro bendrovė "Lietuvos avialinijos" (LAL) lapkričio 9 d. sulaukė susisiekimo ministerijos kolegijos ipareigojimo parengti naują lėktuvų parko atnaujinimo programą, skelbia BNS. LAL valdybos pirmininkas, susisiekimo viceministeris Algirdas Šakalys sutinka, kad yra būtina šią programą atnaujinti pasiūlyti LAL būklei ir vadovybei. Gruodžio mėnesį LAL nuomojamų "Saab" lėktuvų bus keturi, įsigyti trys "Boeing". Bendrovė turi aštuonis rusiškus lėktuvus "Jak", kuriuos stengiasi parduoti. LAL generalinio direktoriaus Stasio Jarmalavičiaus teigimu, ieškoma galimybių įsigyti sprausminių lėktuvų, pvz. "Boeing 767 200", kuriuo būtų skraidoma per Atlantą. Numatyti nauji skrydžiai į Briuselį ir Praną.

PRIEŠINASI PLĖTRAĮ KURŠIŲ NERIOJE

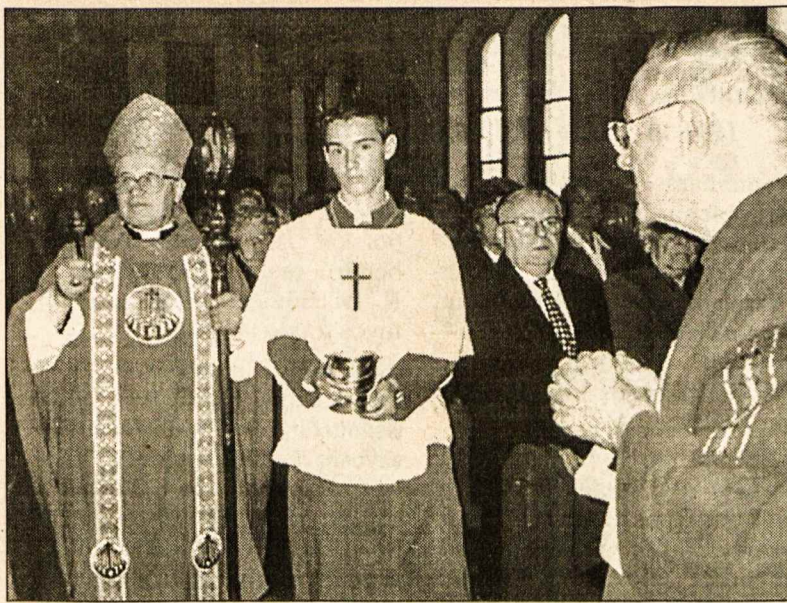
Lietuvos žaliųjų judėjimas priešina turistų plėtrai Kuršių nerijos valstybiniame parke, o ypatingai Nidos oro uosto didinimui ir modernizavimui. Žalieji ragina seimą į Lietuvos prezidento laikytis prieš 4 metus patvirtinto parko plano, kuriame rekomenduota Nerioje plėtoti tik pramoginį-kultūrinį turizmą, ribojant lankytojų srautą ir didelių turistinių kompleksų statybą, praneša ELTA. Neringos savivaldybės taryba rugsėjo mėnesį patvirtino oro uosto didinimo planą, kuris reikalauja iškirsti mažiausiai 40 hektarų miško ir panaikinti kitas gamtos formas. Prezidentas Valdas Adamkus taip pat pareiškė griežtą nusistatymą prieš Nidos oro uosto plėtrą ir planus statyti tiltą per Kuršių mاریas bei kitas statybas, kurios gali neišvengiamai paveikti jų aplinką.

DANAI ĮRENGIA KEPYKLAS

Lietuvoje auga kepyklų skaičius su danų įranga. Jų dabar yra 14. Būbų gamybinio komercinio centro kepykloje, netoli Šiaulių, iki metų pabaigos bus 18 kepyklų, kuriuos mokė Danijos specialistai. Kepiniams naudojami vieno žymiausių danų kepyklų Frico Bondumo receptai. Šiauliškiai yra įsipareigoję prižiūrėti tik kepyklų įrangą, taip pat jie atsakingi už kepyklų tobulinimą, rašo "Lietuvos aidas".

NUTEISTAS SEIMO NARYS

Lapkričio 18 d. Vilniaus apygardos teismas seimo nariui Audriui Butkevičiui paskyrė 5,5 metus laisvės atėmimo, 50,000 litų baudą ir konfiskavo pusę turto už pasikėsinimą sukčiauti stambiu mastu, praneša "Lietuvos rytas". Bausmė bus atlikta sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje. Teisėsaugos pareigūnai nerado "jokio A. Butkevičiaus turto, išskyrus 34 centų likutį vienoje banko sąskaitoje". Jis buvo nuteistas, nes iš bendrovės "Dega" vadovo Klemenso Kiršos reikalavo 300,000 JAV dolerių, paėmė dalį pinigų (15,000 JAV dol.), žadėjo už tai tarpininkauti, kad būtų nutraukta Vilniaus apylinkės prokuratūroje tirama baudžiamoji byla dėl JAV bendrovės "Mobil" ir bendrovės "Dega" tarpusavio atsiskaitymų. RSJ

Akimirka iš Hamiltono Aušros Vartų parapijos 50 metų sukakties šventės. Kairėje – vyskupas P. BALTAKIS, OFM, dešinėje – klebonas kun. JUVENALIS LIAUBA, OFM. Nuotr. M. Borusienės

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykla kviečia visus į vaidinimą Kalėdų eglutės metu.

Kartu su dramos teatru "Aukuras" vaidinsime Antano Rūko

"Svajonių šalį"

gruodžio 13, sekmadienį, 12 val.d.

Jaunimo centre, Hamiltone. Įėjimas – laisva auka.

Rengia – mokyklos tėvų komitetas

Darbavosi išeivijoje, mirė Lietuvoje

A.a. Juozas Šiaučiulis 1915 m. balandžio 6 d. - 1998 m. lapkričio 9 d.

"Poetai miršta – žodis lieka", – taip Juozas Šiaučiulis pavadino 1996 metų gruodį parašytą eilėraštį, įdėtą į šiais metais išleistą rinktinę "Beržai – mano broliai". Iš tiesų, "poetai miršta – žodis lieka, kaip neišsenkanti versmė". Liko ne tik šis eilėraščių rinkinys. Neišsenkančioje versmėje ryškiausiai šviečia jo meilės Tėvynei jaumas. Daug jo, ilgesio gaidom skambančio, 1990 metais Kanadoje parašytoje ir išspausdintoje kitoje eilėraščių rinktinėje "Gimtos žemės saują". Iš jos pajuntame, kaip vis mojan, vis ilgesio gaidom skambančio, 1990 metais Kanadoje parašytoje ir išspausdintoje kitoje eilėraščių rinktinėje "Gimtos žemės saują". Iš jos pajuntame, kaip vis mojan, vis ilgesio gaidom skambančio, 1990 metais Kanadoje parašytoje ir išspausdintoje kitoje eilėraščių rinktinėje "Gimtos žemės saują".

Tėvynės meilės versmėje daugybė darbų, atliktų gyvenant svietime, kurį 1940-44 metų sukilimo dalyvių Anykščiųse, okupacijos metų lietuvių pogrindžio veikėjų, Laisvės armijos narių Juozas Šiaučiulis-Šilėna artėjanti rusų okupacija nubloškė iš brangaus gimtojo krašto.

1944 metais Juozas Šiaučiulis pasitraukė į Vokietiją, po to gyveno Anglijoje, o nuo 1953 metų Kanadoje, Montrealyje. Svarbiausia jam buvo parodyti, kad jo kenčianti tauta "kaip nemirštanti žolė, kas pavasarį naujam gyvenimui, naujam žaliavimui išsikala".

Jis talkino Broniui Kvikiui, rengiant "Mūsų Lietuvos" leidinio puslapius apie Anykščių kraštą, bendradarbiavo "Lietuvių enciklopedijoje". Jis buvo Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje metraščio ir keturių Kanados "Lietuvių dienos" metraščių redaktorių, kelių išeivijos lietuvių laikraščių bendradarbis, Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos narys.

Sunkiomis atsiskyrimo nuo tėvynės valandomis jam padėjo Die-

vo įžiebtą tautodailininko talento kibirkštis. Anglijoje pagal jo projektą Mančesterio lietuvių kapinaitės buvo pastatytas paminklinis kryžius Lietuvos krikščionybės bei Lietuvos karaliaus Mindaugo atminimui. Kanadoje Šv. Jono lietuvių kapinėse yra jo parūpinatas paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę....

1993 metais Juozas Šiaučiulis Anykščių Šv. Mato šventovei atvežė ir padovanavo medžio mozaiką "Dievo Motina".

Gyvendamas Kanadoje, jis įvairiapusiškai rūpinosi anykštėnais. Anykščių ligoninei buvo atgabenta didelė siunta tuo metu labai reikalingos labdaros. Anykščių bibliotekai atvežė per 2500 išeivijoje išleistų knygų. Anykščių rajono savivaldybei padovanavo savo darbo Vyti.

1991 m. pirmą kartą po 47 tremties metų aplankė Nepriklausomą Lietuvą. 1996 m. po 52 atsiskyrimo metų visam laikui grįžo gyventi į Lietuvą.

1996 metais Juozas Šiaučiulis apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordinu, Lietuvos šaulių sąjungos I laipsnio ordinu. Jis įrašytas į Anykščių rajono savivaldybės Garbės knygą.

Vienas paskutiniųjų jo sumanymų ir darbų – pastatyti paminklą Anykščiuose žuvusiems už Lietuvos laisvę liko neįgyvendintas. O gal jis, išleidamas į amžinojo poilsio vietą Anykščių kapinėse, stebės, ar mes, prateisime jo svajonių ir kūrybos giją....

Pažinėjusius, gerbusius, mylėjusius anykštėnų vardu –

SAULIUS NEFAS,
Anykščių rajono meras

Sudbury, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS
Sudbury apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje gruodžio 12, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios bus 7 v.v. Susikaupimą praves prel. Jonas Staškevičius.

Sault Ste. Marie, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS
Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje gruodžio 13, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2 v.v.p., o Mišios bus 3 v.v.p. Susikaupimą praves prel. Jonas Staškevičius.

London, Ontario

VĖL NAUJAI ĮSRINKTI LONDONO ATSTOVAI – R. Mitėlas, E. Gocentas, R. Kurienė, P. Kuras ir A. Petrašiūnas – dalyvavo KLB krašto tarybos suvažiavime Otavoje spalio 24-25 d.d. KLB Londono apylinkės valdyba kartu su tarybos nariais kviečia visus Londono ir apylinkės lietuvius dalyvauti metiniame apylinkės susirinkime, kuriame bus pranešta apie Krašto tarybos suvažiavimą. Bus ir naujos apylinkės valdybos rinkimai. Susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 13, 11.45 v.r. Šiluvos Marijos parapijos salėje.

KLB Londono apylinkės valdyba

Calgary, Alberta

KALGARIO JAUNIMO KLUBAS ir šiemet išleido 1999 metų mėnesinį iliustruotą kalendorių, kuriame supažindinama su lietuvių ir lietuvių kilmės sportininkais. Be to, jame išspausdintas klubo narių sąrašas su vardais, pavardėmis, amžiumi, telefonu nr. ir kita ryšiams naudinga informacija. Klubui šiuo metu priklauso 22 nariai. Kalendorių parėngė Albertas Stasiulis.

Hamilton, Ont.

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ dr. Jono Hamiltono skyrus spalio 25 d. suruošė labdaros pusrūgį. Po abiejų Mišių salė buvo pilna žmonių. Nesitėkėjome tokio didelio žmonių skaičiaus ir atsiprašome tik, kuriems mūsų paruoštais patiekalais neteko pasivaikinti. Esame dėkingos už gausius laimikius loterijai, visiems, kurie parėmė pinigėmis aukomis, ponioms už skanūs pyragus ir visiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie šių pusrūgių didelio pasisekimo.

Šeiminkinių – Bronės Skvercekienės, Felicijos Venckevičienės ir darbščių pagalbininkių Sofijos Matukaitienės, Valės Šniolienės, Eugenijos Lesevickienės, Aldonos Mikalauskienės, Pranės Povilauskienės, Danutės Jonikienės, Anelės Mačiūnaitienės, Irenos Smetonienės, Alinos Žilvytienės dėka visi darbai buvo kruopščiai ir tvarkingai atlikti. Buvo paruošti skanūs pusrūgiai – "nalėninkai" ir bulviniai sklandžiai su uogiene. Renginio pelnas \$1,164 skiriamas kun. Hermano Šulco steigiamam jaunimo sodybai Rumšiškėse. Jei kas nors tam reikalui dar nori paaukoti, prašom kreiptis į pirm. Reginą Choromanskytę. KLKM dr. Jona Hamiltono skryliaus valdyba

* Neatlikta pareiga tai tas pat, kaip negražanti skola. Vienąsį ji sugrįš ir vis viena reikės su ja atsiskaityti. (J.F. Newton)

Dalis šeiminkinių, ruošusių labdaros pusrūgį spalio 25 d. Hamiltone. Iš kairės: S. Matukaitienė, B. Skvercekienė, V. Šniolienė, M. Kalvaitienė, F. Venckevičienė. Nuotr. R. Choromanskytės

KAIDYS
BAL TIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
\$11 už vieną kubinę pėdą
\$18 pristatymas iki 31 kg
**Papildomai \$5 už 10 kg
Prašome pasiskambinti dėl daugiau informacijos ir prieš atvažiuojant:
Vytautui Kairiui (905) 643-3334
Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259
Andriui Usvaltui (519) 773-8007
Petriui Šturmui (905) 271-8781
Algiui Trumpickui (705) 429-2156

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šių metų rudenį uždaromas lietuvių bėdiktinių "Regis Pacis" vienuolynas Bedforde, NH. Vienuolyną 1957 m. įsteigė seselės Rafaelė Šimonytė ir Alfonsa Eidimytė, norėdamos sudaryti prieglobstį pasitraukusioms seselėms bėdiktinėms iš Lietuvos. Seselė Rafaelė apie seselių pabėgimą 1972 m. išleido atsiminimus "Deo Gratias et Mariae". Iš atvykusių iš Lietuvos vienuolynų liko tik dvi seselės, pasiekusios garbingą amžių. Naujų pašaukimų neatsirado. Esant tokiai būklei, Motina Regina Petkevičiūtė, Kauno bėdiktinių seserų generalinė vyresnioji, paraišė Mančesterio vyskupui Francis Christian laiška, kuriame nurodoma, kad tolimesnė vienuolyno veikla neįmanoma. Vyskupas, atskaidamas iš laiško, pažymėjo, kad seselės bėdiktinės gražiai darbavosi Mančesterio vyskupijoje per 40 metų. Seselė Rafaelė perkelta į slaugos namus. Ją globo seselė Lauracija, kuri laikinai pasilieka Amerikoje. Dabartinė vienuolyno "Regis Pacis" viršininkė seselė Gertrida Lukšaitė grįžo iš Lietuvos formaliu vienuolyno uždarymui ir atsiveikimo išklmėm.

Britanija

A. a. Bronius Urbanavičius, sulaukęs 77 metų, mirė rugsėjo 2 d. Derby vietovėje. Velionis gimė 1921 m. vasario 2 d. Kaišiadorių valsčiuje, ūkininkų 5-kių vaikų šeimoje. Iš Vokietijos į Angliją atvyko 1947 m. ir dirbo žemės ūkyje. Vėliau 1949 m. persikėlė į Derby vietovę ir įsidarbino McMillan spaustuve. Čia sukurė lietuvišką šeimą, išaugino dvi dukteris, kurias jaunystėje reikėsi lietuvių renginiuose, deklamuodamas eilėraščius. Pats velionis buvo Derby lietuvių parapijos pareigūnu, ypač rūpinosi tinkamai priimti besilankančius lietuvių kunigus. Skaitė ir rėmė lietuvių spaudą, ypač "Šaltinį", "Europos lietuvių" ir "Tėviškės žiburius". Priklausė D. Britanijos lietuvių sąjungos Derby skyriui. Neatsisakė, kur reikėjo, paremti ir labdaros darbus. Velionis palaidotas iš Šv. Marijos šventovės Derby lietuvių parapijos skyriuje. Gedulines Mišias atnašavo kun. Steponas Matulis, MIC, dalyvaujant giminėms, draugams ir daugeliui pažįstamų lietuvių bei anglų. Kapinėse atsiveikimo žodį taipogi tarė kun. S. Matulis, MIC.

Argentina

A. a. Marcos Babarskas, sulaukęs 28-rių metų amžiaus, staiga mirė rugsėjo 2 d. Buenos Aires mieste. Velionis gimė Buenos Aires apylinkėje. Prieš vienerius metus baigė universitetą, įsigydamas biologo specialybę. Darbavosi Buenos Aires mieste valstybinių parkų administratoriumi. Išleido dvi knygas apie medžius ir ornitologiją (mokslas apie paukščius). Šiais metais su tėvu lankėsi Lietuvoje. Dėmesio jos gamta, istorinėmis vietomis, susipažino su savo profesijos specialistais. Dar aplankė Italiją ir Angliją. Tai buvo jo pirmą ir paskutinę tokią kelionę. Palaidotas šalia mamos Chascomus kapinėse Buenos Aires mieste. Dideliam liudesi liko tėvas ir dvi sesutės.

Argentinos lietuvių centro tautinių šokių ansamblis "Inkaras" rugsėjo 19 d. Lietuvių centro patalpose, Buenos Aires mieste, minėjo savo veiklos 25-rių metų sukaktį. Šventėje dalyvavo per 200 svečių, kurie prie gražiai papuoštų stalų

važiavosi pačių inkaričių pagamintais lietuviškais valgiais. Programai vadovavo Danielius Angliskas. Meno programos dalyje pasirodė "Inkaro" ansamblis, Lietuvių centro choras "Atmintis", vadovaujamas Oskaro Juknos, ir jaunųjų šokių grupė. "Inkaro" šokėjai prie sukaktuvinio torto apjuosė savo vadovą Juozą Puliką tautine juosta, reikšdami padėką įteikė dovanų ir sugiedojo "Ilgiausių metų". J. Pulikas "Inkarą" įsteigė prieš 25-rius metus ir visą laiką jam vadovavo. Lietuvių centro pirm. Artūras Kaminskas sveikino inkaričius ir jų vadovą, kartu padėkodamas už pastarųjų nenuilstamą 25-rių metų veiklą.

Australija

Australijos lietuvių bendruomenės (ALB) Sidnio apylinkės metinis susirinkimas įvyko rugsėjo 27 d. Lietuvių namuose. Jį pradėjo apylinkės valdybos pirm. Albinas Giniūnas, pakviesdamas pirmininkauti Anskį Reisgį ir sekretoriauti Antaną Kramilų. Susirinkime dalyvavo ir svečių iš Lietuvos: Vytas Nėnienis, Vytautas Zuberis, Kazys Steponavičius, Algirdas Rastanas – Lietuvos olimpinio komiteto pareigūnai. A. Rastanas padėjo už kvietimą susitikti su Australijos lietuviams ir apdovanojo žymiausiems Australijos lietuvių sportui nuspėlusius asmenis: ALB krašto valdybos pirm. dr. V. Donielą, Sidnio apylinkės pirm. A. Giniūną, V. Binčą, A. Laukaitį, Lietuvos generalinį garbės konsulą V. Šlietį. Valdybos veiklos pranešimą padarė pirm. A. Giniūnas, finansų – ižd. N. Vaičiūrgytė, revizijos – V. Patašius. Susirinkime iškilo klausimai dėl lietuviškų knygų pirsuvinimo į Lietuvą, vaizdajuosčių atgabenimo iš Lietuvos, korespondencijų anglų kalba spausdinimo laikraštje "Mūsų pastogėje", taipgi šio leidinio finansinių reikalų.

Gudija

Rimdžiūnuose ir Pelesoje rugsejo pradžioje pradėjo mokslo metus lietuvių vidurinės mokyklos. Mokslių metų pradžios šventėje dalyvavo ir kaimo žmonės, džiaugėsi lietuviškomis mokyklomis ir yra dėkingi Lietuvai už paramą. Abiejose mokyklose veikia 11 klasių. Rimdžiūnų mokyklai vadovauja direktorius Alfonsas Švelnys, Pelesos – direktorius Vytautas Bigaila. Pelesos mokykloje pradėjo dirbti trys nauji mokytojai: Darius Daugudis, Aušra Zilinskienė ir Antanina Šimeliūnė-Arbačiauskienė. Pasak direktoriaus Bigailos, į pirmą klasę ateina vaikai nemokėdami nė vieno lietuviško žodžio. Ir vardas rusiškas, tik išraiptytoje pavarde liks lietuviškas ženklas. Tokie mokiniai pamazų išmoksta lietuvių kalbą, susipažįsta su Lietuvos praeitimi ir dabartimi, tapdami sąmoningais savo tautos nariais. Vyresniųjų klasių mokiniai yra savotiški knygnešiai: tarp vyresniųjų tautiečių platinama lietuviška spauda, paskaito jiems knygas ir laikraščius. J. Andr.

Išvadu išdymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisyms ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%	Asmeninės nu.....7.15%
santapus.....2.75%	neklm. turto 1 no.....6.350%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.75%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gynybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumdos draudimu
180 dienų indėlius.....3.75%	
1 m. term. indėlius.....4.25%	
2 m. term. indėlius.....4.50%	
3 m. term. indėlius.....4.65%	
4 m. term. indėlius.....4.70%	
5 m. term. indėlius.....5.00%	
RRSP ir RRRF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.25%	
2 m. ind.....4.50%	
3 m. ind.....4.65%	
4 m. ind.....4.70%	
5 m. ind.....5.00%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.
► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGŲ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
► VAIKŲ EISENOS NESKANDUMAI
► PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
► PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILIOS ĮRANKIAI
PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat,
BSc.Phm
10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
Nemokamas vaistų pristatymas
Sveikatos priežiūros įrankiai

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Partizanų "Girių aidas" Kalifornijoje

Juozas – partizanų bunkeryje, Antanas – Amerikoje

JUOZAS KOJELIS

Buvo laikai, maždaug prieš pusę šimtmečio, kai užatlantę pasiekusi kiekviena žinėle apie Lietuvos partizanus išeiviją jaudino. Žinios buvo negausios. Dar gyvendami pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, nors ir miglotai, bet žinojome, kad prieš Lietuvos partizanus kovoja reguliari rusų kariuomenė ir specialiai kovai su partizanais treniruoti daliniai, negausūs stribai, kurių tarpe buvo didelis nuosimtis Lietuvos gyventojų nelietuvių. Bet tik jau išsikėlę už jūras sužinojome, kad partizanus įveikė ne tiek priešo ginklas, kiek saviški išdavystės.

Išdavysčių viršūnėje

Napoleonas sakė, kad mylis išdavystes ir nekenčias išdavikų. Išeivijoje, dar vykstant partizaniniam karui, atsirado balsų, smerkiančių išdavystes, bet patiekinančių išdavikus. Išdavysčių viršūnėje atsirado iš šviesuomenės tarpo, kaip dr. Juozas Markušis (okupuojamas Lietuvos lietuvis) arba Jonas Deksnys (iš išeivijos). Šios paslaptys atsiskleidė, kai vienas iš pačių žymiausių partizaninių kovų vadų Juozas Lukša prasimušė į Vakarus ir čia parašė knygą "Partizani", ir kai išeivijos nepavargęs herojus Julijonas Būtėnas ir dar kiti keli iškeliavo paskui Lukšą Lietuvon mirti kartu su kovojančiais partizanais. "Pavargęs herojus" Jonas Deksnys jau susilaukė monografijos, o išeivijos nepavargę herojai tebėra pamiršti.

Kova ir pagarba

Lietuvos partizani, "krauju gimtąją žemę aplaistę", ne tik beviltiškose kovose kovojo prieš okupantus, bet ir patriotinėje išeivijoje palaikė rezistencinę dvasią darbui ir aukai. Rezistuojančių išeivių lūpose *partizanas* buvo šventas žodis, ir prof. Juozo Brazaičio ir jo vienminčių puoselėjamas partizanų kultas rado atgarsį kai kuriose jaunimo organizacijose ir lituanistinėse mokyklose.

Prieš Kalėdas

*Staiga medžiai apledėjo,
žemė puošias kristalu.
Nebedrįsta jau nei vėjas
bėgti spindinčiu keliu.*

*Jau artėja štai Kalėdos –
šventės laukiamos visų!
Žmonės skubės į Bėliejus
prie eglučių papuoštų.*

*Prisiminsim artimuosius,
negali užmiršti jų!
Ir brangiuosius mylimuosius
ten aukštybė tarp žvaigždžių...*

*Kai mes tylių Kūčių naktį
susirinksim į namus,
žibančios Kalėdų žvakės
vėl papuos baltus stalus.*

*Jos kalbės mums už visus –
kurių nėra su mumis
ir mažutės jų ugnelės
mums jų meilę sugrąžins...*

Birutė Vytienė

Atsikūrusios Lietuvos vyriausybės irgi nesukubėjo laisvės kovotojų, žuvusių ir išlikusių gyvų, pagerbti. Ordinais, lyg lietaus lašai, palietė daugelį, reikalingų ir nereikalingų, o nežinia kur trūnyją kaulai generolo Jono Žemaičio, Juozo Lukšos, Adolfo Ramanausko, Juozo Vitkaus, Kazio Veverskio, Jono Noreikos, Julijono Būtėno ir kitų neprišmenami valstybės, dėl kurios laisvės jie žuvo. Tik dabartinis prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo daugelį jų kariniais laipsniais ir Vyčio ordinais "post mortem".

Daina iš bunkerio

Pirmą kartą politinių kalinių ir tremtinių chorą išgirdau 1989 m. Kauno sporto rūmuose, kai Kauno visuomenė susitiko su Lietuvos atvykusiu poetu Bernardu Brazdžioniu. Choriui dirigavo muzikas Antanas Paulavičius. Gaudu buvo klausytis pagyvenusių moterų ir vyrų dainų, kuriose neprasiveržė jokia keršto gaida, tik meilė Lietuvai ir padėka Viešpačiui už iškęstą laiką.

Daugelio prieš beveik dešimtmetį dainavusių dainininkų gal jau nėra gyvųjų tarpe, bet Paulavičiaus dirguojamas choras tebegyvuoja. Šalia choro muz. A. Paulavičius suorganizuavo penkių vyrų vokalinį ansamblį, kuris 1996 m. pirmą kartą atvyko į Š. Ameriką, o šiemet kelionę pakartojo. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje ansamblis koncertavo spalio 25 d.

"Girių aidas"

"Girių aidas" koncertai visur turėjo didelį pasisekimą, kurį lėmė daininkai, repertuaras ir atlikimas. Ansamblyje dainuoja operos solistas Vincentas Kuprys (vaikystėje du kartu tremtas ir Sibire užaugęs), Vytautas Balsys-Uosis (parizanas, politinis kalinis), Antanas Lukša-Arūnas (partizanas, politinis kalinis), Antanas Paulavičius (tremtinys), Vladas Šiuška (partizanų ryšininkas, tremtinys).

Akompaniatorė – Muzikos akademijos docentė Melita Kuprienė. Jau vien tokių žmonių kolektyvo pasirodymas paliečia klausytojų dvasioje patriotines stigas.

Ansamblis dainavo partizanų ir individualių autorių sukurtas dainas. Partizanų dainų muzikos ir žodžių autoriai nežinomi. O gal žodžiai ir melodijos ypatingose sąlygose gimė kartu tiems patiems autoriams? Ir šiame koncerte vieną tokią padainuotą dainą – "Prašydami pirmos melsvos žibutės", pasirodo, pirmą kartą partizanų bunkeryje dainavo legendinis laisvės kovotojas Juozas Lukša-Daumantas-Skrajaunas, o šiame koncerte ją atliko gyvas išlikęs jo brolis partizanas Antanas, pritariant visam ansamblui. Ar Juozas galėjo būti šios dainos žodžių ir melodijos autorius? Didelė galimybė. Prof. Juozas Brazaitis, kuris gerai pažino Juozą Lukšą, pripažino jį turėjus poetinį talentą ir davus "partizanamis eilę dainų, kurios turi didžios socialinės reikšmės uždaro kolektyvo gyvenime".

Vėliava iš bunkerio

Programai vadovavo ansamblio meno vadovas, kompozitorius ir poetas Antanas Paulavičius. Pradžioje į sceną įnešta užgruvusiame partizanų bunkeryje rasta trispalvė ir daina "Partizani, Lietuvos partizani" liudijo laisvės kovų prasmę ir tikslus. Šią dainą publika priėmė tarsi kokią partizanų himną. Susikaupe išklause, niekas neplojo. Reikia gailėtis tų išeivių, kurie praityje įrodinėjo, kad ta kova beprasme. Partizanų krauju tauta išstęso pažadus "mirti už tėvynę", ko nepadarė 1939-40 metais.

Visi ansamblio dainininkai muzikalūs, tačiau reikia pripažinti, kad operos solistas Vincentas ir akompaniatorė Melita Kupriai yra šio muzikinio vieneto didieji stulpai. Talentingos Melitos širdis ir jautrus pirštai ryškino atliekamų dainų nuotaką bei turinį, o Vincento galinagas, bet jautriai niansuojamas balsas paliko neišdildomą įspūdį. "Norilsko sukilėlių daina" ir partizano V. Balsio-Uosis pasakojimu apie tą sukilimą, kuriame jis pats dalyvavo, buvo prisimintas vienas herojinių epizodas iš Sibiro lageriuose laikomų kalinių gyvenimo.

Antanas Lukša-Arūnas tarp dainų įsiterpė pasakojimu apie talentingą ir pasiaukojusį partizaninių kovų strategą – IV Lietuvos prezidentą generolą Joną Žemaitį-Vytautą, o solistas V. Kuprys, pritariant ansamblui, padainavo jam skirtą dainą "Didysis karys", kurios muziką ir žodžius sukūrė muzikas A. Paulavičius.

Savo kūrybos eilėraščių "Aš su jumis esu" A. Paulavičius jautriai pagerbė kitą partizaninio karo didvyrį – generolą Adolfą Ramanauską. Šių eilučių autorius atstatyta jo bunkerį aplankę praėjusią vasarą su "I laisvę" fondo studijų dalyvių grupe ir susipažino su jo dukra Aukse, energinga partizanų ir politinių kalinių sąjungos veikėja.

Ryšiai su išeivija

Ansamblis dainavo partizanų bei muzikų – F. Srolis, J. Lukšio, V. Telksnio ir A. Paulavičiaus sukurta dainas poeto L. Žitkevičiaus, Č. Kavaliausko, J. Aisčio, K. Bradūno, A. Puišytės, K. Vaitkevičiaus ir A. Paulavičiaus parašytiems poezijos posmams. Įvyko tarsi tėvynėje kovojusių ir išeivijoje nepavargusių muzikų ir poetų susitikimas.

Pabaigai ansamblis atliko solo partiją dainuojant solistui Kupriui, Lietuvoje ir išeivijoje kovojusio poeto Bernardo Brazdžionio žodžiams sukurta kompozitoriaus Paulavičiaus dainą "Dievo dovana". Publika dainą sutiko jautriomis ovacijom. Gražiai Rasos Matulaitytės dekoruotoje scenoje atsirado ir pats Brazdžionis. Jis dainininkus apdovanojo nauju eilėraščių "Trys amuletai". Tešiantis plojimas, buvo dar dainuojama, dėkojama, išteikiama gėlės.

Ši puikų ir labai reikalingą "Girių aidas" koncertą surengė Jonas Matulaitis, Lietuvos partizanų globos fondo įgaliotinis Kalifornijoje ir talkininkai. Losangeliečiai dosniai atsidėjo – į Fondo kasą įnešė apie 7000 dolerių.

Atsiųsta paminėti

GIMĘ ČIKAGOJE, DIRBO LIETUVAI, ŽUVO SIBIRE... Vytautas Andrius Graičiūnas 1898-1952. Sudarė dr. Jonas Rudokas. Redagavo Rima Mekaitė. Apipavidalino dail. Alfonsas Žvilius. Maketavo Edvardas Dumčius. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Didžioji g. 17/1, Vilnius 2001). Tiražas – 1000 egz. Vilnius, 1998 m., 264 psl.

Vorkutos politinių kalinių atsiminimai. Sudarė Juozas Krakauskas. Redagavo Albina Venskienė, apipavidalino dail. Alfonsas Žvilius. Maketavo Mykolas Žvilius. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Didžioji g. 17/1, Vilnius 2001). Tiražas – 1500 egz. Vilnius, 1998 m., 256 psl.

KLK draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius 1998.XI.1 Anapilyje surengė dail. G. Valiūnienės darbų parodą, kurios pajamos \$3541.50 paskirtos Dienos vaikų namams Kaune. Prie šios sumos rengėjos pridėjo \$393.50. Iš kairės: St. Bartusevičienė, dail. G. Valiūnienė, pirm. A. Augaitienė, B. Matulaitienė

Tiltai iš dabarties į ateitį

Prisimenant ateitininkų lietuviškosios kultūros ir poilsio savaitę Amerikos pajūryje – pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, kur vyravo gaivus dvasinis dvelksmas

Būna taip, kad kažkur tarp knygų ir popierių pasislepia užrašai, pažadai, ką turi padaryti. Reikia kažko ieškoti, kad surastum ir užmirštus pažadus. Taip nutiko ir man: rudens lapų geltonumas priminė Kennebunkportą ir įvykius su pažadais. Toje gražioje vienuolyno sodyboje buvo ir graži vasara ir Žolinės... Tada susirinko draugai ateitininkai ir savo poilsio ir darbo savaitę. Atvyko jų apie 60. Čia tokios savaitės vyksta jau daugelį metų su paskaitomis, koncertais, pamaldomis, literatūros vakarais. Išsikiria visi atsinaujinę, atsiremontavę iš vidaus.

Eilę metų organizavimu rūpinosi dr. Česlovas Masaitis. Jis – žymus matematikas, astronomas ir poetas. Kaip keista – prie griežtųjų mokslų jungiasi ir poezija. Bet astronomija su savo žvaigždynais juk ir yra gražiausia poezija. Poetai dažnai mėgsta ir matematiką, nes ir jų poezija rikiuojasi eilutėmis, tam tikra tvarka. Eilėraščių rašo jau daugelį metų. Dienos išpūdziai, pergyvenimai, maldaivimai virsta intymia poezija. Jau yra išleidęs stambius poezijos rinkinius. Jis moka ir keletą kalbų, moka jomis pasinaudoti, dėstyti sunkius mokslus; moka visa tai sušildyti jaukiu nuosirdumu ir šypsena.

Šiemet programą organizuoti jam talkino Juozas Rygelis, inžinierius, kuris turi gerą mechaninę įžvalgą, įvairių amatų igūdžius. Tai labai reikalingas žmogus, kur naudojamos bendros patalpos.

Tų savaitės komendantu – programų vedėju yra aukštaūgis dr. Alfonsas Stankaitis, veterinarijos mokslų pažiba. Savo pranešimus praturtina išradingu humoru.

Savaitės kapelionu šiemet buvo kun. Leonardas Andriekus, OFM, vienuolynė eijęs įvairias pareigas, buvęs provincijolu, redagavęs "Varpelį", "Aidus", įvairius leidinius. Jis gi ir poetas, išleidęs keletą knygų, laimėjęs premijų. Dar pridėkime, kad jis didis meno mėgėjas, meno puoselėtojas. Ir čia turi sutelkęs daug vertingo meno – lietuvių dailininkų rinkinį; turi net japonų, kiniečių meno pavymdžių.

Šios poilsio ir studijų savaitės metu jis kas rytą sakė jautrius pamokslus.

Dėmesys muzikai

Tos savaitės daug dėmesio skiriama muzikai ir literatūrai. Čia dažnai koncertuoja Francis Covalsky-Kavaliauskaitė. Atvyksta čia su savo tėvu medicinos daktaru iš New Jersey. Dabar ji – muzikos daktarė. Daug dėmesio skiria M. K. Čiurlionio muzikai. Net savo disertaciją daktarės laipsniui gauti parašė apie Čiurlionį. Šiame koncerte ji angliskai paskaitė ištrauką iš savo disertacijos.

Apsirengusi šviesiu drabužiu, ji trapiu žingsniu įeina į sceną ir užkalbina pianiną, klausytojams dovanuoja kilnią muziką. Tai Maurice Ravel, Ludviko van Beethoveno, Franz Liszt, M. K. Čiurlionio kūryba. Į šį koncertą įsijungė ir čia atostogavusi Angelė Kiaušaitė. Ji turi stiprų gražaus tembro balsą, padainavo keletą dainų. Melai ji dainuoja ir jaukiai laikosi scenoje.

Antras koncertas buvo studijų savaitę baigiant. Jau eilę metų šį koncertą atlieka solistė Gina Čapkauskienė iš Montre-

alio. Atlieka pakilia nuotaika, su entuziazmu, pilna meilės lietuviškai dainai. Jai akompanuoja pianistas dr. Saulius Cibas iš Bostono.

Šiemet prie šio koncerto dar prisijungė ir Angelė Kiaušaitė. Jai akompanavo Esthera Francis.

Atskirai solistės atliko liaudies dainų, lietuvių kompozitorių sukurty dainų, ištrauką iš kantatos, operos, operetės, tarptautinių kompozitorių dainų ir pabaigai abi solistės atliko vieną Puccini dainą.

Literatūros vakare pagerbtas poetas dr. Česlovas Masaitis. Jo kūrybą skaitė Stasė Cibiienė. Poetas Antanas Jasmanas (Maceina) irgi prisimintas jo 90 metų gimtadienio proga. Jo kūrybą skaitė dramos aktorė Aldona Rygelytė. Prisimintas ir daugelio knygų autorius kun. Stasys Yla to paties 90 metų gimtadienio proga. Savo kūrybą skaitė poetas kun. Leonardas Andriekus, OFM. Vakariui vadovavo Paulius Jurkus.

Paskaitos

Jaunas Harvardo universiteto profesorius dr. Andrius Kazlauskas skaitė paskaitą "Kodėl žmogus sensta"? Jis – mokslininkas, atsidėjęs biologiniams tyrinėjimams. Gimęs Amerikoje ir mokslus baigęs, aktyvus ateitininkas. Kalba gražia lietuvių kalba, puikiai išreiškdamas ir modernaus mokslo sąvokas. Jo išvada: kas mažiau valgo, badauja, tas ilgiau gyvena.

Prof. Zenonas Ivinskis, žymus mūsų istorikas, prisimintas irgi istoriko kun. Rapolo Krasausko kruopščiai paruoštu referatu. Prisimintas tos pačios 90 metų nuo gimimo sukakties proga. Kun. Krasauskas gerai pažino profesorių, drauge dirbo Vatikano archyvuose. Dabar, atvykdamas iš Putnamo, atvežė prof. Ivinskio išleistas raštus, tomų tomas išdėlioj ant stalo. Atvežė ir jo didelę nuotrauką.

Juozas Giedraitis, diplomuotas teisininkas, ką tik grįžęs iš Lietuvos, papasakojo apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, apie ateitininkų veiklą. Apie ją dar kalbėjo ir dr. Vytautas Vyngantas.

Atsiminimų vakaras

Ketvirtadienio vakare įdomiai suorganizuotas atsiminimų vakaras – prisiminti kaliniai, ištremtieji ir mirusieji. Tai buvo maldos ir dvasinio susikaupimo vakaras. Įvadą padarė Pilypas Narutis, pats buvęs Stutthofo kacetė, kuriame buvo ir kun. Stasys Yla ir kun. Alfonsas Lipniūnas. Jis sukalbėjo kalinių maldą, kuria buvo palydėti visi ten nukankinti ir ten žuvę lietuviai. Malda skelbė meilės pergalę prieš smurtą; prieš šėtonišką tautžudystės siautėjimą. Paskui visi vakaro dalyviai užsėdė žvakutes ir, užgesinus elektros šviesą, sukalbėjo Rožinį. Vadovavo kun. Leonardas Andriekus, OFM.

Penktdienio koncertu ir bendromis vaišėmis baigta ši poilsio ir atsinaujinimo savaitė – bene 40-toji. Išsikirstė visi su linkėjimais ateinančiais metais vėl čia susitikti.

Būtų naudinga ir prasminga savaitę labiau išreklamuoti, kad galėtų daugiau dalyvauti. Tai tikrai gera savaitė, kur iš pračties tiesiami tiltai į ateitį... "Ateiti regim tėvynės laiminga..." P.J.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus medalių galerijoje š.m. spalio 1 d. buvo atidaryta 15-oji Lietuvos dailininkų knygženklių paroda. Smuikavo M. K. Čiurlionio menų gimnazijos auklėtinis L. Kleivinskas, tartum patvirtinęs dail. Ant. Olbuto nuomonę, kad knygženklių menui reikia jautrios sielos ir virtuoziško atlikimo kaip ir smuikavimui. "Dienovidyje" rašoma, kad parodą surengė Lietuvos dailininkų sąjunga ir Lietuvos knygos draugija, finansškai parėmė Kultūros ministerija ir "Moters" žurnalas. Buvom pasidžiaugę, kad tokios parodos krašte dar vyksta, tačiau pasigendama jaunėsių tos srities dailininkų. Kitais metais Vilniuje vyks panašaus pobūdžio tarptautinė paroda.

Vincas Natkevičius, mokytojas lituanistas, literatūros kritikas ir istorikas, filosofas ir rašytojas, š.m. lapkričio 6 d. Vokietijos miestelyje Viernheime su žmona Irena sulaukė 80 metų amžiaus. Sukaktuvinkas gimė 1918 m. Ožkabalių kaime, Vilkaviškio apskr. Studijavo VDU Kaune teologijos – filosofijos fakultete, vėliau Vilniaus universitete lietuvių kalbą ir literatūrą. Pasitraukęs į Vokietiją studijavo Tiubingeno unte filosofiją ir sociologiją, įsigydamas magistro laipsnį. Vasario 16 gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą, tryliką metų buvo tos gimnazijos direktorius. Reiškėsi ateitininkų veikloje, 1945 metais išrinktas at-kų sąjungos pirmininku, aktyvus Lietuvių fronto bičiulių veikėjas, lietuviškos spaudos bendradarbis, Europos lietuvių studijų savaitės organizatorius, paskaitininkas, moderatorius. Nuo 1972 metų lietuvių kalbą ir literatūrą dėstė Frankfurto (prie Maino) universitete.

Apie suaktuvinką "Dienovidyje" (1998.XI.6-12) Viktorija Daujotytė rašo, kad jis ilgą mokytojų darbą sugebėjo derinti su mąstymu apie lietuvių poeziją, prozą, filosofiją. Vienas svarbiausių jo darbo barų buvęs direktoriaus Vasario 16 gimnazijoje, kuri buvo lietuviškos dvasios formuotoja ir saugotoja. Jam artimiausia kūryba buvusi ta, kuri susiliecia su filosofija, amžinomis žmogaus gyvenimo prasmės ir tikėjimo problemomis. Todėl atramos taškai jam buvę Maironis, J. Baltrušaitis, A. Jasmanas (A. Maceina). Pastarasis buvęs jo dvasios autoritetas. Savo knygą apie Joną Grinį yra dedikavęs savo žmonai Irenai, kuri taipgi buvo mokytoja.

Sukaktuvinką sveikino Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus: "Su Jūsų vardu glaudžiai susijusi lietuvių literatūrologinė, teologinė, filosofinė minties įvairovė. Būdamas iškiliasiu mūsų tautos mąstytoju - Antano Maceinos, Jono Griniaus - mokinys, vėliau pats turiningai tęsėte mokytojų darbą. Daugelio esate prisimenamas kaip gabus ateitininkų organizacijos vadovas, ilgametis Vasario 16 gimnazijos direktorius. Jūsų dėka ši gimnazija tapo ne tik rimta švietimo institucija, bet ir vienu ryškiausių lietuviškos šaltinių visoje Europoje..."

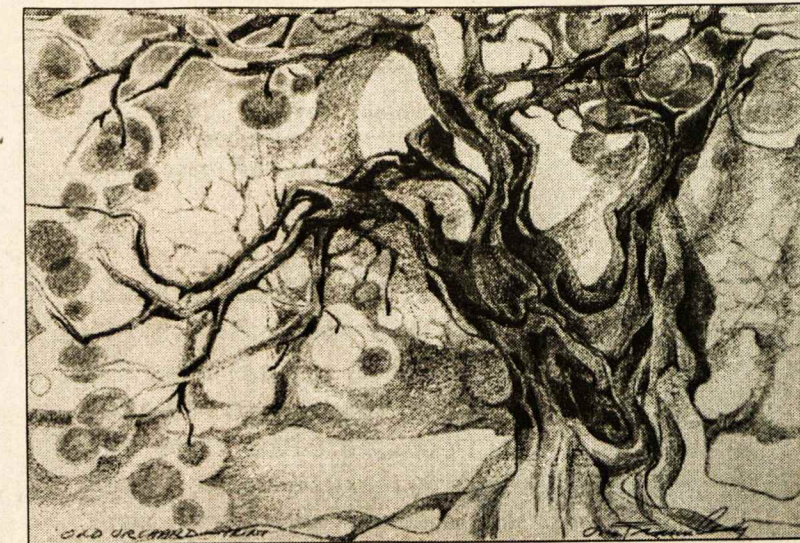
Žmonių su fizine negalia menų ir švietimo centras, įsteigtas 1996 m. š.m. rugsėjo 23 d. Vilniaus universiteto Santariškių klinikoje vienoje auditorijoje surengė tapybos ir grafikos darbų parodą, kurioje savo darbus išstatė dvylika autorių. Kaip rašo ELTA, jie įrodė, kad išsilavinęs ir talentingas žmogus, nepaisant fizinio trūkumų, gali aktyviai veikti, kurti ir dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Šiems žmonėms yra rengiami festivaliai, seminarai, parodos. Lietuvių centras yra užmezgęs ryšius su giminingomis organizacijomis Europoje.

Naujas kultūros puoselėjimo centras steigiamas muziko, kompozitoriaus, pianisto Stasio Vaičiūno namuose Vilniuje Goštauto gatvės 2-ojo namo 41-jame bute, praneša ELTA (1998.X.29). Jau šešiolika metų jame nebėra šeimininko, bet norima, kad vieta nenutiltų, kad vėl skambėtų muzika, kad čia bendrautų menininkai. Sudaryta St. Vaičiūno namų valdyba stengsis propaguoti šio muzikos žymūno atminimą. Lietuvos muzikų rėmimo fondas šiame bute įrengė kamerinę salę, pastatė kompozitoriaus fortepijoną, numato rengti parodas, steigti nuolatinius muzikinio ugdymo kursus.

Krėvos pilis, statyta XIII-XIV š., prieš tai niekada nebuvusi užimta, šiuo metu laiko tėkmėje skursta ir nyksta Gudijos teritorijoje. Eilės pranešimų, susirūpinimo to reikšmingo istorinio paminklo likimu – įsteigtas tarptautinis "Krėvos" fondas, išrinkta 15 žmonių valdyba, kuriai vadovauti paskiriamas paminklų apsaugos specialistas dr. Jonas Glemža. Fondo nuostatuose įrašyta, kad Krėvos pilis – vienas iš pačių vertingiausių tarptautinės reikšmės architektūros paminklų. Fondo tikslas – išsaugoti ir atgaivinti paminklą. Pirmieji konservavimo darbai buvo atlikti 1930 m. Neprižiūrimi griuvėsiai baigia sunykti. Lenkijos atstovų į fondo valdybą pakviestas prof. T. Poliakas, raginantį kuo skubiausiai gelbėti pilies liekanas.

Lithpex XXVII pašto ženklų paroda buvo surengta š.m. spalio 23-25 d.d. Čikagoje veikiančiame Balzako muziejuje. Ją atidarė Vilniaus filatelistų dr-jos pirm. Jonas Variakojis, papasakojęs apie draugijos veiklą, dėkojęs visiems už prisidėjimą prie šio renginio. Juostą perkirpo muziejaus savininkas St. Balzekas. Kaip žinomas Kanados filatelistas Paulius Barbatavičius savo pranešime rašo, parodos metu veikė JAV pašto skyrius, kuriame galima buvo nusipirkti pašto ženklų ir užantspauduoti suvenyrinius vokus. Išleisti trys specialūs vokai: 100 metų V. Kudirkos Tautiška giesmė – Lietuvos himnui, 75 m. Klaipėdos atvadavimo sukaktčiai ir 80 m. Lietuvos nepriklausomybės jubiliejui. Galima buvo nusipirkti ir kitų valstybių pašto ženklų. Veikė ir draugijos "Lietuva" stalas, kur buvo pardavinėjami specialūs vokai ir suvenyrai. Parodos vertintojais buvo pakviesti žymūs filatelistai Paul A. Larsen, Paulius Barbatavičius ir Edmundas Jasiūnas.

Rodiniai buvo suskirstyti į penkias grupes: Lietuva ir Klaipėdos kraštas, kitos valstybės, tematika, numizmatika, filatelistų literatūra. Vertintojų darbas buvo nelengvas, nes premijuotinų rodinių kiekis toli prašoko lauktas ribas. Visas tris dienas lankytojų buvo daug. Šeštadienio vakaronėje dalyvavo apie 50 žmonių. Vadovavo parodos pirm. Liudas Voloka, p. Shefer sukalbėjo invokaciją; po vakarienės buvo įteiktos premijos ir padiskutuota įvairiais filatelistijos klausimais. P. Barbatavičius rašo: "Mano tvirtu įsitikinimu didžiausia garbė atitenka dabartiniam Čikagos lietuvių filatelistų dr-jos "Lietuva" pirmininkui p. Jonui Variakojui". Pasidžiaugta, kad pastarojo dėka pagyvinta veikla, kad leidžiamas žurnalo apimties žiniaraštis, kad 50 m. veiklos sukaktčiai paminėti buvo išleistas turiningas leidinis, kad parodos perkeltos į erdvesnes Balzako muziejaus sales, kad narių skaičius dvigubai padidėjęs. Snk.

Dail. Onos Frances Craig piešinys – "Senas obuļu sodas"

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	3.75%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.10%
3 metų term. indėlius	4.20%
4 metų term. indėlius	4.25%
5 metų term. indėlius	4.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.35%
3 metų GIC-met. palūk.	4.45%
4 metų GIC-met. palūk.	4.50%
5 metų GIC-met. palūk.	4.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.35%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.45%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	4.75%
Taupomąjį sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk. iki	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	6.10%
1 metų	6.10%
2 metų	6.20%
3 metų	6.30%
4 metų	6.35%
5 metų	6.40%
Su keičiamu nuosimčiu	5.95%
1, 2, 3 metų	5.95%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Perduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelaimė mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

– Arvydas Sabonis vėl pradėjo treniruotis "Žalgirio" krepšinio klube. Jis džiaugiasi, nes ten yra du geri centrai ir jam tos treniruotės yra labai naudingos. Praėjusią savaitę trečiadienį (11/25) jis jau žaidė Lietuvos rinktinėje Sarajeve prieš Bosnijos ir Hercegovinos krepšininkus. Lietuvos rinktinė laimėjo 87:57. A. Sabonis prisidėjo prie šio laimėjimo su 23 taškais, 9 atkovotais ir 4 perimtais kamuoliais. Paskutinį kartą Lietuvai A. Sabonis atstovavo 1996 m. per Atlantos olimpinės žaidynės. Lapkričio 28 d. Lietuvos krepšininkai įveikė Olandijos rinktinę 80:60. Tai penktoji 1999 metų Europos čempionato atrankos rungtynių šalies rinktinės pergalė D pusfinalio grupėje ir antroji iš eilės į komandą sugrįžus A. Saboniui.

– Sekmadienį, lapkr. 29 Kaune 1999 metų pasaulio čempionato atrankos turnyro šeštosios grupės paskutinės rungtynės žaidė Lietuvos ir Danijos rinktinės. Danai jau anksčiau buvo užsitikinę kelią į Egiptę vykstantis pasaulio čempionato baigmės varžybas. Lietuviams dvikova su danais taip pat

nieko nelėmė, buvo aišku, kad jie užims trečiąją vietą.

– Darius Jasevičius, bokso klubo "Gintarinė pirštine" narys, Argentinoje vykusiose pasaulio jaunimo bokso pirmenybėse laimėjo trečiąją vietą.

– Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK) surengė Lietuvos olimpinio fondo labdaros vakarą buvusiems garsiems šalies sportininkams-olimpiečiams. Daugelis jų nesugebėjo prisitaikyti prie naujų ekonominių sąlygų ir daugelis veterano šiandien gyvena labai skurdžiai. Vakarą metu Vilniaus olimpiečių klubo prezidentui Dariui Pozniakui buvo įteiktas 10,000 litų čekis. Vakare susitiko visų kartų olimpiečiai: Vida Vencienė, Danas Pozniakas, Angelė Rupšienė, Vytautas Briedis, Romas Ubartas, Gintautas Umaras, Antanas Vapšas, Lina Kačiūšytė, Adolfas Aleksejūnas ir Nijolė Sabaitė-Razienė. V.P.

Vilniaus "Lietuvos ryto" krepšininkai įveikė Vengrijos Hanc komandą 92:84. LR komandai daugiausia taškų pelnė R. Kurtinaitis (22) ir Š. Jasikevičius – 15. A.S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pakeisti Kanados imigracijos įstatymą, kuriuo pasunkintu gauti pilietybę naujiems imigrantams. Jos siūlymu, nauji atvykėliai turėtų įrodyti, kad jie per 5 metus prieš prašydami pilietybės gyveno Kanadoje 1,095 dienas (trejus metus). Šiuo metu iš jų reikalaujama, kad jie turėtų "oficialų adresą" Kanadoje per 3 iš 4 metų prieš pilietybės prašymą. Imigracijos teisininkai kritikuoja šį siūlymą, kad toks įstatymas žymiai apsunkintų judėjimą tarptautinių verslininkų, kurie daug ir dažnai turi keliauti už Kanados ribų, ar svetur studijuojančių ar profesoriaujančių imigrantų padėti. Dabartinė ministerė, perėmusi pareigas 1995 metais, jau du kartus siūlė, kad pastoviai gyvenančių Kanadoje tėvų vaikai, gimę Kanadoje, negautų automatiškai Kanados pilietybės, kaip iki šiol. Šis atvejis dabar yra svarstomas Aukščiausioje Kanados tribunole (Mavis Baker byla, kur norima deportuoti ją ir jos Kanadojėgimusius vaikus).

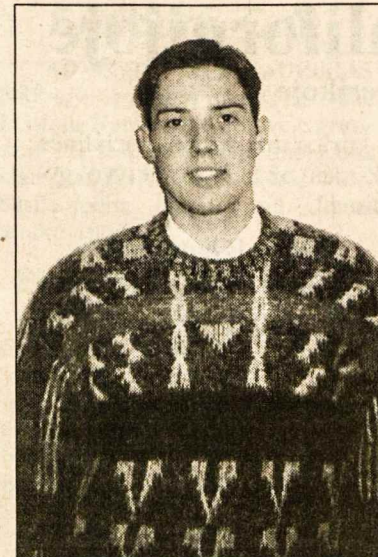
Generalinio gubernatoriaus literatūrinę premiją ir \$10,000 čekį šiais metais laimėjo Kingstono, Ontario, gyvenanti Diane Schoemperlen už apsakų rinkinį "Forms of Devotion" (Pasišventimo formos). Jury komisijai patiko jos lengvas stilius, "sąmojingos ir puikios" apsakos apie pasišventimą viskam, pradedant nuo kasdienio ritualo iki romantiškos meilės skausmų. Beletristikos prancūzų kalba premija paskirta Levis, Kvebeko, rašytojai Christiane Frenette už jos "La Terre ferme" (Žemė), aprašymą, kaip miestelio gyventojai perneša netektį ir liūdesį.

Kanados valstybinis bankas vėl sumažino palūkanų lygį iki 5.25 nuosimčių. Tuo pat metu visi Kanados bankai savo ruožtu nuleido palūkanas ge-

riausiems klientams ("prime rate") iki 6.75%. Tai jau trečią kartą per paskutines kelio savaites Kanados bankas, sekdamas panašius JAV valstybinio banko ("US Federal Reserve") ėjimus, sumažino palūkanas. Kanados ekonomistai spėlioja, ar Kanada pati viena mažins nuosimčius ir toliau, ar lauks sekančio JAV ėjimo, bet pranašauja, kad ateityje palūkanos bus vis dar mažinamos toliau.

Jaunų nusikaltėlių tvarkymui Ontario provincijoje pradėtas naujas projektas, kuris buvo sėkmingai išbandytas JAV. Šis bandymas, vadinamas MST ("Multi-Systemic Therapy"), reikalauja žymiai tampausnių ryšių ir santykių palaikymo su nusikaltėlio šeima, kaimynais, mokykla – bendrai, jo aplinka, ir kainuoja \$6,800 per metus kontroliuoti vieną jauną nusikaltėlį. Anksčiau siūlytas ir Ontario išbandytas būdas uždaryti jaunuolius į intensyvaus treniravimo stovyklą, vadinamas "boot camps", nedavė norimų rezultatų. Anaipol, iš ten išleisti jaunuoliai nusikalsdavo 16% daugiau, negu prieš stovyklą. Ši naują 4 metų projektą finansuoja provincinė ir federacinė valdžia. JAV bandymuose rezultatui buvo labai geri – net 44% mažesnis nusikaltimų skaičius tarp bandymą praėjusių jaunuolių.

Toronto policija ir TTC ruošiasi imtis griežtų priemonių sustabdyti vandalų piktnaudžiavimą mažų leizerių, kuriais jie šviečia į autobusų bei tramvajų vairuotojų akis, laikinai juos apakindami. Net 28 tokie atvejai buvo užregistruoti nuo šių metų birželio, kai maži, paprastai naudotini konferencijose ar klasėse nurodyti svarbų tašką

ARŪNAS ALEINIKOVAS, garsėjantis ledo ritulio vartininkas, šiuo metu žaidžiantis "Ghost-rider" komandoje Fernie, BC. Arūnas gimė 1978 m. gegužės 7 d. Elektrėnuose. Ledo ritulį pradėjo žaisti būdamas 7 m. amžiaus. Pirma jo treneris buvo Rimas Sideravičius, su "Vilties" komanda prieš 3 metus lankęsis Kanadoje. Kanadoje Arūnas išrinktas kaip septintasis geriausias ledo ritulio vartininkas. Hamiltono "The Free Press" 1998 m. rugsėjo 29 d. laidoje labai palankiai apie jį parašė ir įsidėjo jo nuotrauką – stovintį vartuose ir sulaukiant ledo ritulį

Nuotr. R. Choromanskytės

ŠYPSENOS

Sutuoktuvės

Kunigas aiškina vaikams, kad sutuoktūvių dieną jaunoji dėvi baltą suknelę todėl, jog tai pati laimingiausia diena jos gyvenime.

Jonukas atsisotėja ir klausia: – O kodėl tuomet visi vyrai vilki juodą?

Pasirinkimas

Prisipažinavo ponui Sondeckiui, vienam iš televizijos vadų, kad jis numirė. Sėdi numiręs prie kažkokio vartų, o balsas ir klausia: – Kur norėtumėt, pone Sondecki, į rojų ar į pragarą.

Parodykit, kaip atrodo pragaras ir kaip rojus.

Jam parodė. Rojuje visi išrinktieji sėdi už stalų, o angelai jiems skaito laikraščius vedamuosius.

Pragare visi pasmerktieji geria, kortomis lošia, pusnuogės panelės pro duris galva kaisioja.

Ponas Sondeckis pasirinko pragarą.

Priejo keturi velniai, griebė poną Sondeckį ir į verdantį katilą.

– Ką?! – suklydė direktorius. – Ką jūs darote?

Jūs man rodėte visai ką kitą. Apgavikai!!!

Skautų veikla

• Tradicinės skautiškos Kūčios įvyks gruodžio 6, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Maistą prašoma atnešti iki 2-os val. Programoje: kalėdinės giesmės, draugovių pasirodymai, Kalėdų senelis. Skautai-tės dalyvauja uniformuoti. Kviečiami visi tėveliai, skautininkai-kės bei rėmėjai. F.M.

aukščiau pakabintame žemėlapyje ar schemoje, leizeriai buvo pardavinėjami po \$20. Vienaspalvis (ne baltas!) koncentruotas spindulys gali laikinai apakinti ar net visam laikui pažeisti akį, jei tiesiai į jį žiūrima. Durham mokyklų apygardoje tokie leizeriai jau uždrausti mokyklose po to, kai mokiniai švietė spindulį į mokytojų akis. G.K.

DABAR SU LIETUVA KAMBUI ILGAI

\$48

SKAMBINKITE Į LIETUVĄ PER TELEGROUP! TIK \$0.48 UŽ MINUTĘ ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAI KALBA LIETUVIŠKAI 888-615-2148

TELEGROUP

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvų Namus) vakarus) Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Kelionės į Lietuvą
- * Kelionės į šilto krašto
- * Draudžiamos
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą)
- * Dokumentų vertimą
- * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas

Kreipkitės visomis darbo dienomis

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 110 milijonų dolerių

MOKA:

3.75% už 30-89 dienų term. indėlius
3.75% už 90-179 dienų term. indėlius
3.75% už 180-364 dienų term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius
4.10% už 2 m. term. indėlius
4.20% už 3 m. term. indėlius
4.25% už 4 m. term. indėlius
4.50% už 5 m. term. indėlius
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.45% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.35% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.45% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
4.25% už JAV dol. m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.10%
2 metų.....6.20%
3 metų.....6.30%
4 metų.....6.35%
5 metų.....6.40%

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:
- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgičius iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.

Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

• Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Eticobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalavimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS PROFESIONALUS PATARNAVIMAS RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD (PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON) TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliaviene

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

ANNETTE-PACIFIC 5 butai pilius butas rūsyje. 469,000

Metinės grynios pajamos \$34,787. Prašo \$479,000.

RONCESVALLES-GEOFFREY 6 kamb. 2 virtuvės. Prašo \$239,000.

Prašau skambinti

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; namų 416 231-4937; nešiojamas 416 879-4937; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A9, 100 metrų į rytus nuo Toronto pensininkų klubo "Vilnius Manor".

NEMOKAMAS namų įvertinimas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvų Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel

ALGIS MEDELIS

International Ltd

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Geriausias kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis trasomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183

ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimes iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Iškilus tautietis Kanadoje

Dienraštis "The Ottawa Citizen" 1998 m. lapkričio 6 d. laidoje paskelbė straipsnį apie Gedą Sakų pirmame "Business Section" puslapyje. Prie teksto – ryški nuotrauka.

G. Sakus atvyko į Kanadą 1948 m., vos 8 metų amžiaus, su savo tėvais. Visi Sakai (Sakevičiai) apsigyveno Toronte, kur Gedas baigė aukštąjį mokslą. Kaip diplomuotas elektroninžinierius, jis buvo pakviestas "Nortel" bendrovės darbuotis pasirinktoje profesijoje, nors jį gundė tolimesnės studijos Odontologijos fakultete.

G. Sakus greitai parodė savo gabumus, vadovybėje buvo atitinkamai įvertintas ir įjungtas į bendrovės atsakingų pareigūnų tinklą. G. Sakus kopė sėkmingai į bendrovės elitą, sumaniai ir išradimai atlikdamas jam visus pavestus projektus. Po 36

metų darbuotės, eidamas Technologijos skyriaus prezidento pareigas, G. Sakus atsiseikino su "Nortel" bendrove, bendradarbiais, kolegomis ir išėjo pensijon.

G. Sakui besidarbuojant "Nortel" bendrovėje, jį iškilo iš 120 milijonų dolerių į 20 milijonų JAV dolerių metinės apyvartos.

G. Sakus yra vedęs. Jo žmona – Danutė Pacevičiūtė. Turi jie tris jau suaugusias ir išsimokslusias dukras. Jie yra lietuviškos dvasios puoselėtojai ir veikėjai. Geriausi visų mūsų linkėjimai.

Algimantas Eimantas

Red. priedas. "The Ottawa Sun" tą pačią dieną išspausdino G. Sakaus nuotrauką ir straipsnį apie jo darbą ir pasiekimus "Nortel" bendrovėje.

Toronto skautų "Rambynas" ir "Šatrijos" tuntai, minėdami Lietuvos skautų 80-čio ir Kanados lietuvių skautų 50-čio sukaktis, pastatydo kryžių lietuvių kapinių kalvoje Mississaugoje. Iš kairės: S. Skėma, B. Saplys, V. Grybiene, D. Biskienė (tuntininkė), R. Žilinskienė, P. Butėnas (kryžiaus autorius), P. Saplienė, L. Sendžikienė, V. Sendžikas

Gyveno ne tik sau

A. a. Stasys Kuzmą prisimenant

B. STUNDŽIA

Netikėtai iš gyvenimo pasitraukęs torontieškas Stasys Kuzmas augo gražiam ežeringame šiaurės rytų Lietuvos krašte – Dusetoje, nors gimė 1919 m. balandžio m. 18 d. tolimame Rusijos mieste Saratove. Po 1863 m. sukilimo jo senelis su šeima buvo ištremti į Rusiją. Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus ir Rusijoje prasidėjus revoliucijai, šeima persikėlė į Lietuvą, nors gyvenimas ir čia nebuvo lengvas.

Stasiui padėjo išeiti į gyvenimą jo 20-čia metų vyresnis brolis, žymus Duseto miestelio visuomenininkas, mokytojas, patriotas, kurio 100 metų gimimo metinės šiemet buvo paminėtos tame miestelyje. 1940 m. tas jo brolis Petras Kuzmickas buvo ištremtas į Sibirą, iš kurio grįžo 1960 m. ir mirė 1964 m. Taigi jaunam Stasiui teko augti patriotinėje aplinkoje.

Velionis gimnaziją baigė Rokiškyje ir atvykęs į Kauną studijavo Vytauto D. universitete Technikos fakultete. 1944 m., kaip ir eilei kitų, teko pasitraukti į Vakarus. Stasys atsidūrė Austrijoje, kur, karui pasibaigus pateko į pabėgėlių stovyklą Lustenau. Ten ėjo ūkvedžio ir komendantų pareigas, be to, stengėsi toliau tęsti studijas.

Europoje likti atrodo nesaugu, nes nežinia kada sąjungininkai rusams gali perduoti valdyti dar kitas sritis, tad 1948 m. Stasys su būriu jaunų vyrų atvyko į Kanadą. Dirbo miškuose. Ten baigęs darbo sutartį atsirado

Torontė. Čia jis sutrumpino pavardę iš Kuzmicko į Kuzmą.

Netrukus susipažino su jauna, dailia mergina Genovaite, žinomą Kanados lietuvių veikėjų Marijos ir Jono Yokubynų dukra. Vestuvės įvyko 1948 m. ir 1998 m. birželio 26 d. buvo paminėta 50-toji vedybinio gyvenimo sukaktis.

Jaunieji netruko įsijungti į lietuvišką veiklą. Be to, Stasys pradėjo savo privatų verslą, kur jam sekėsi ir nuo 1967 m. tapo nariu "Board of Trade" Toronte (Toronto verslo tarybos).

Nuo vaikystės, pradėdamas 1928 m., buvo skautas, kurį laiką ir jūros skautas. Toronto skautų tunte ėjo įvairias pareigas, buvo pakeltas į skautininko laipsnį ir už nuopelnus apdovanotas žymėmis. Padovanojo "Romuvos" stovyklavietei vartus, įrengė pirtį, padarė įvairių pagerinimų ir padovanojo būrinę valtį. Labai siejosi dėl skautų nesantaikos Lietuvoje, dažnai skrisdavo į Vilnių ir bandydavo skautų vadovus suburti bendram darbui. Buvusiame savo ūkyje skautams leido stovyklauti ir juos rėmė lėšomis. Į skautišką veiklą buvo įtraukęs ir savo žmoną.

Kelios lietuvių organizacijos jautė jo dosnią ranką. Toronto chorui "Volungė" vykstant į Lietuvą, užmokėjo už uniformas. Nepamiršo ir sportininkų; "Aušros" klubui nupirko berniukų ir mergaičių sportines uniformas. Buvo tautinių šokių grupių "Atžalyno" ir "Gintaro" krikšto tėvas. Kai Toronte lankėsi Lietuvos ministrė pirmininkė K. Prunskienė, Sta-

A. a. STASYS KUZMAS

sys didelėje Toronto krautuvėje jai daug ką nupirko. 1989 m., kai pirmą kartą trys jachtos iš Klaipėdos buriavo per Atlantą, tai mano paprašytas Stasys suorganizavo piniginių vaju ir Čikagoje, buriuotojų susitikime, atstovaudamas Kanados lietuviams buriuotojams įteikė 6000 dolerių. Rėmė fondą "Vaiko tėviškės namai" ir spaudą.

Reikia pabrėžti, kad Stasys šalpos veikloje rėmė ne dešimtims bet tūkstančiams dolerių.

Didelį įnašą S. Kuzmas padarė Toronto Lietuvių Namams, kartu su kitais tautiečiais garantuodamas savo turtą banke išrūpino 275.000 dolerių paskolą namų pertvarkymui. Taip pat prisidėjo prie remonto darbų. Ėjo valdybos vicepirmininko ir laikinai administratoriaus pareigas. Pastaruoju metu buvo labai susirūpinęs Toronto Lietuvių Namų ateitimi, nesidžiaugė nuostolinga ir nedarnia valdybos veikla.

Įvairūs organizacijų ir visuomenės veikėjai dabar, kai Stasio Kuzmo jau nebėra, labiau įvertins jo veiklą, dosnumą, kuklumą ir pasiges asmens, iš kurio, susiaurius sunkumams, galėjo tikėtis pagalbos.

Aukojo "T. žiburiams"

\$50 - M. Žemaitis, dr. D. Gottschalk; \$30 - A. Knystautas; \$20 - A. Kvietinskas; \$18 - G. Drešeris, O. Spidell; \$16 - V. Armalis; \$10 - H. Adomonis, V. Styga, E. Gocentas, V. Kukoraitis, J. Bukšaitis; \$8 - P. Gluoksny, H. Bernotas, O. Linčauskas, J. Urbonas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$55 - A. Šetikas, E. Dubininkas, K. Bartnikas, B. Stonkus; \$53 - V. Jokubaitis; \$52 - P. Kučinskaitė, R. Dūda, A. Bušmanas, A. Kuzmickas, L. Januška, D. Radzevičius, A. Markevičius, J. Vitas, D. Jakas, J. Dagys, V. Šipelis, V. Povylis, E. Radzevičiūtė, V. O. Naruševičius, J. Petrūnas, Č. Norkus, Tėvai Jėzuitai (Klivlandas), G. Drešeris, P. Z. Jonikas, V. S. Balsevičius, F. Kairys, K. Ivanauskas, B. Galinienė, O. Spidell, M. Bieška, K. Bartėška, J. Baliukas, A. Zalgėnas, P. Bartėška, A. V. Laniauskas, A. Vapsva, J. Staškevičius, J. Bukšaitis, A. Marcis, J. Varanavičius, R. Haggio, dr. A. Balčiūnas, J. Ivanauskas, L. Vyšniauskas, V. Sendžikas; \$50 - L. A. Čepas, A. Sereika, V. Abramavičius, V. Lesniauskas, M. Lorr, D. Keršienė, A. Kazilis, O. Dementavičienė, V. Kakevičius, O. Juodis, E. B. Kišonai, P. Butvila.

Rėmėjo už dvejus metus atsiuntė: B. Maziliauskas, J. Gri-gaitis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$100 - S. Liuima, I. Ehlers, V. Januška, D. Zulonas, dr. A. Valadka, S. Paketuras; \$90 - A. Rauba; \$75 - A. Bumbulis, R. Dornfeld, Z. Gir-dauskas; \$70 - P. Stosius; \$65 - Z. Gavėnas, V. Otto, V. Melnykas; \$62 - A. Indrulaitis, dr. R. Slavic-kas, A. Kairys, V. Marcinkevičius, R. Marcinkevičius, dr. V. Mileris, G. Meilus, A. V. Ramanaukai, J. Andrukaitis; \$60 - R. Tumpa, K. Zauka.

Garbės prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: E. Kronas, K. Ravičius, K. Savonis.

Nuoširdus aciū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

GEDAS SAKUS, 59 m. amžiaus, aukštai iškilęs Kanados elektroninių reikių bendrovėje, aprašytas kanadiečių spaudoje, išėjo pensijon

TORONTONT

KLB žinios

KLB XVII-sios krašto tarybos pirmoje sesijoje, įvykusioje Otavoje spalio 24 d., svarbiems pasisakymams užteko laiko po oficialios dalies uždarymo. Pasitarime dalyvavo apylinkių pirmininkai (T. Pargauskienė – Delhi, B. Čeponkus – Otava, D. Garbaliuskienė – Torontas, M. Račytė – Vankuveris, K. Dubauskas – Kalgari) dalis tarybos ir valdybos narių. Buvo pasidalinta įvairiomis mintimis, rūpesčiais ir pasiūlymais.

Otavos apylinkės pirmininkas siūlė per ateinančią tarybos sesiją numatyti atskirą pirmininkų ir KLB krašto valdybos posėdį. Vankuverio pirmininkė apibūdino savo apylinkės veiklą, parodė ten lietuvių ir anglų kalbomis leidžiamą biuletinį. Buvo pasiūlyta šį biuletinį pasiųsti KLB, PLB valdyboms ir "Tėviškės žiburiams". Kalgario atstovas pageidavo, kad KLJS atstovai atvyktų į jų apylinkę bei kitas tolimesnes vietas išjudinti ir uždegti jų jaunimą lietuviška dvasia. Švietimo komisija palaikanti gerus ryšius su Kalgariu, tačiau reikia sustiprinti ryšius su apylinkės valdyba.

I. Ross iškėlė mintį Kanados vakaruose surengti vasaros stovyklą. Taip pat buvo pasiūlyta surengti žiemos slidinėjimo išvyką. Pageidauta, kad kultūros komisija koordinuotų ir reklamuo-tų kultūrinius įvykius. Svarbu, kad ryšiai būtų visapusiškai mezgami. Reikėtų įvykius paskelbti spaudoje, rengėjai informuotų KLB, o KLB informuotų apylinkes.

Toronto apylinkės pirmininkė nurodė pavyzdį iš praeities apie Vasario 16-sios minėjimo paskaitininko iš Lietuvos kvietimą. Kvietstasis lankėsi ne tik Toronte, bet ir Hamiltone, Otavoje, Delhi ir Londone.

R. Kuliavas siūlė naujai KLB valdybai bei komisijoms paruošti po kelis konkrečius projektus. Apylinkės turėtų irgi paruošti po vieną ar du projektus ir juos pateikti KLB valdybai.

Visi sutarė, kad pasitarimas buvo labai naudingas, o dabar reikia visų konkretaus darbo.

Silvija Piečaitienė

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukėjo "Tėviškės žiburiams":

\$100 – Sofija Rakšienė ir šeima, Stoney Creek, Ont., Albina ir Alfonsas Pilipavičiai, Hamilton, Ont.; \$50 – Stasys Paketuras ir Danutė Račiūviene, West Lorne, Ont., Kęstutis Norkus, Hamilton, Ont., Gerdas ir Albinas Tarvydai; \$40 – Vincas ir Irena Ignaičiai; \$33 – Marija ir Jurgis Astrauskai; \$30 – Genovaite ir Bronius Grajauskai, Hamilton, Ont., Martynas ir Nelė Jonušaičiai, Oakville, Ont., Ona ir Vladas Keziai, Ancaster, Ont., Vanda Jasinevičienė ir sūnus Algimantas; \$28 – Genovaite ir Liudas Vyšniauskai, Marija ir Juozas Začekai, Cambridge, Ont.; \$25 – Zigmas ir Ona Girdauskai, Marytė ir Vacys Vaitkai, Wasaga Beach, Ont., V.V. Augėnai, Aldona ir Jonas Kutkos, Welland, Ont., Ignas ir Albina Urbonai, Jonas Karaliūnas, St. Catharines, Ont., Juozas Rovas, O. L. Rimkai.

\$20 – Alfonsas Marcis ir dukra Milda, Monika Povilaitienė, Marta ir Albinas Radžiūnai, Ignas Genys, Saulė Ste Marie, Ont., Liuda ir Jurgis Stungevičiai, Hamilton, Ont., Vytas ir Vladė Beniušiai, Hamilton, Ont., Marija Pranaitienė ir Aldona Zarembeitė, Genovaite Sprainaitienė, Marytė ir Simas Gudaičiai, Ada ir Valius Poškačiai, Viktoras Skukauskas, Petras Čiurlys, Valerija Gustainienė, St. Catharines, Ont., Leonas ir Eleonora Rudačiai, Birutė ir Petras Daržinskai, Petronėlė ir Jonas Vegeliai, Oakville, Ont., J. Pacevičienė, Gražina Balčiūnienė, G. ir B. Trinkų šeima, Stasys Janavičius ir dukra Kristina, Antanas, Stasė ir sūnus Aleksas Zimnickai, Aldona ir Mečys Empakeriai, Elena ir Stasys Kuzmickai, V. L. Kolyčiai, Jonas, Bronė Greičiūnai, Wasaga Beach, Ont., A. K. Poviloniai, B. Gataveckienė ir sūnus su šeimomis, Vanda ir Petras Šidlauskai, Hamilton, Ont.; \$13 – Elena Činčikienė ir sūnus Jonas; \$11 – Rita Rudaitytė, Ottawa, Ont.; \$10 – Janė ir Petras Pakalkai, Stayner, Ont., V. Gudaičiai, Pranas, Marija ir Dana Zy-mantai, Brampton, Ont.; \$8 – P. Žibūnas.

MARGUTIS

V.I.M. Parcel Express Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

VISUS SIUNTINIUS į LIETUVĄ

siunčiame lėktuvu
arba laivu ir pristatome
Jūsų giminėms Lietuvoje.
Patarnaujame daugiau kaip 7 metus

Lėktuvu \$ 4.⁹⁵ /kg
MŪSŲ KAINOS
Laivu \$ 1.⁹⁹ /kg

Pristatymas \$15.00

MES GARANTUOJAME!!!

Tel. (416) 233-4601

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West 416 763-5677
(Prie Jane St.)

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor),
Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4
♦ MLS skelbimas
♦ Komisas 3½%
♦ Toronto Real Estate Board narys
Victor Rudinskas, Broker Tel.: 416 249-7829

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudos, taip pat naujos automobilų ir namų draudos bei jau apdraustų automobilų ir namų draudos reikalais kreiptis į **Rimą Drešerienę**; dėl visų komercinių draudų – į **Richardą Drešerį**.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Rick Drešerį**
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO Š.M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4 (prie Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

TORONTO

Anapilio žinios

– Lapkričio 29, sekmadienį, pradėdame naujuosius liturginius metus, skiriamus Dievui Tėvui. Šiems Dievo Tėvo metams yra paruošta Šv. Tėvo malda lietuviškai. Taipgi lietuviškai yra paruoštas Toronto arkivyskupo kard. A. Ambrozič ganytojinis laiškas.

– Lapkričio 21, šeštadienį, pakrikštyta Lawrence ir Aurelijos (Žemaitaitės) Medas dukrelė Lina-Kara.

– Lapkričio 28, šeštadienį, susituokė Vilija Dobilaitė su John Bilous.

– Lapkričio 28, šeštadienį, palaidotas a.a. Kazimieras Nasvytis, 73 m. amžiaus.

– Ateinantį savaitgalį Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Mišios bus ne sekmadienį, bet šeštadienį (gruodžio 5) 3 val. po pietų.

– Gruodžio 4 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šventoji Vanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Gruodžio 6, ateinantį sekmadienį, KLK moterų draugijos skyrė švęs savo tradicinę Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę ir dalyvaus su vėliava 11 v.r. Mišiose. Tuojau po pamaldų Anapilio parodų salėje bus antroji šventė: kalbės kun. Kęstutis Ralys. Šventė bus užbaigta šiltais pietumis ir loterija.

– Adventinis susikauptas Lietuvos kankinių šventovėje bus gruodžio 12-13 d.d. Susikauptą praves kun. Edmundas Putrimas. Susikauptimo tvarka: gruodžio 12, šeštadienį, 2 v.p.p. Mišios su pamokslu (Anapilio autobuselis tą dieną maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 12.30 v.p.p. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 13, sekmadienį – pamokslai Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abidvi dienas prieš ir po pamaldų.

– Vysk. Juozas Preikšas prašo paramos Kun. A. Lipniūno jaunimo kultūros centrui Panevėžyje. Tai įstaiga, kuri koordinuoja Panevėžio vyskupijos katalikiškąją veiklą, ruošia evangelizacijos dienas, Šv. Rašto kursus, organizuoja maldos grupes, Kryžiaus kelius, naktines Švenčiausiojo adoracijas, tautinių bei religinių datų minėjimus, platina religinę spaudą ir rengia jaunimui vasaros stovyklas.

– Mišios sekmadienį, gruodžio 6: Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. už a.a. Mariją ir Boleslovą Liškauskus, 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje šeštadienį, gruodžio 5: 3 v.p.p. už a.a. Vytautą Senkų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sekmadienį, gruodžio 6: 3 v.p.p. už gyvas ir mirusias KLK moterų draugijos nares.

Išganytojo parapijos žinios
– Ši sekmadienį, gruodžio 6, 9.45 v.r. II Advento pamaldos su Šv. Komunija.
– Tarybos posėdis, antradienį, gruodžio 15 Žilinskių namuose.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, lapkričio 29, popietėje dalyvavo 205 asmenys. Pranešimus padarė LN moterų būrelis narė S. Ciplijauskienė.

– LN valdybos posėdis – gruodžio 3, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Atitaisydas LN 47-ųjų metų sukaikties aprašyme buvo paminėta, kad dalyvavo kpt. Gintaras Smaliukas. Turėjo būti kpt. Darius Užkuraitis.

– LN valdyba kviečia atsilankyti visus LN darbuotojus, bingos savanorius, moterų, vyrų būrelių, kultūros komisijų narius bei "Atžalyno" atstovus gruodžio 17, ketvirtadienį į kalėdinį pobūvį, kuris įvyks Gedimino menėje. Pradžia 6 v.v.

– LN moterų būrelio susirinkimas įvyks gruodžio 3 d., 11 v.r. LN seklėje.

– Naujųjų metų sutikimas – Vytauto Didžiojo menėje. Stalai numeruoti, rezervuojami iš anksto. Bilietai parduodami LN raštinėje, tel. 416 532-3311. Įėjimas – \$50 asmeniui. Šilta vakarienė, šalti užkandžiai, veiks baras, šokiams gros geras orkestras.

– Kultūros komisija yra įsigijusi nemažai įvairių vaizdinių įrašų iš Lietuvos. Kreiptis į S. Pabričienę, tel. 416 762-5419 arba V. Kulnį tel. 416 769-1266.

– A. a. Donato Renkauskio atminimui laugs namams \$50 aukojo J. ir A. Šimkai. Aukos laugs namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių laugs namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont., M6P 1A6.

– Šv. Jono lietuvių kapinės gavo \$500. Iš a.a. Juozo Pikelio palikimo. Kapinėms \$50 aukojo J. A. Kutkos.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrams aukojo: \$1,000. Pr. Kisieliene; \$50. O. Dementavičienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Su Advento pirmu sekmadieniu pradėdame naujus liturginius metus, kurių skaitiniai bus imami iš "A" ciklo. Taip pat pradėti treti metai, Dievo Tėvo metai, besiruojant sutikti 2000-uosius su šūkiu "Susitaikinkite su Dievu".

– Prieškalėdinis susikauptas, kurį praves kun. Julius Sasnauskas, OFM, vyks gruodžio 19-20 d.d.

– Toronto arkivyskupo Alojzo Ambrozič ganytojinis laiškas, kurį lietuvių kalba išvertė prel. J. Staškevičius, yra padėtas šventovės priangyje.

– Pakrikštyta Nida-Kristina, Zitos (Gurklytės) ir Aro Nausėdų dukrelė.

– Lapkričio 28 d. palaidotas a.a. Juozas Vaškela, 83 m. Giminių Kanadoje neturėjo. Santa Monica, CA, mirė Teresės Jurėnaitės vyras a.a. Algis Avižienis, 38 m.

– Parapijos tarybos susirinkimas įvyks gruodžio 8 d., 7 v.v. T. Bernardino kambaryje. Visi kviečiami dalyvauti.

– KL katalikų moterų draugijos parapijos skyrus praeitį sekmadienį, lapkr. 29, su apgale surengė savo metinę šventę. Ta proga klebonui įteiktė už virimo knygą "Tresures of Lithuanian Cooking" padarytą 10,000 pelną. Tuo peržengta persikėlimo vajuos vieno milijono suma.

– Kalėdinės muzikos koncertas, kurį atliks "Volungė", Anapilio vaikų choras "Angeliukai" ir Maironio mokyklos kanklių ansamblis, įvyks gruodžio 13 d., 4 v.p.p. parapijos salėje. Koncerto pelnas skiriamas parapijos persikėlimo vajui.

– Mišios sekmadienį, gruodžio 6: 8.15 v.r. už a.a. Anelę ir Alfonsą Jonuškus; 9.15 v.r. už Juozą Mickevičių; 10.15 v.r. už Juozą Mačiulį, už a.a. Antaną Šerkšnį, už a.a. Birutę Urbonavičiūtę; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Gruodžio 5 d., "TŽ" redaktorė ir valdybos pirmininkė Ramūnė Jonaitienė lankysis mokykloje ir vyresniųjų klasių mokinius supažindins su "TŽ", paragins, kad mokiniai rašytų.

– Gruodžio 12 d., 9 v.r., Toronto oraustijoje, tarptautiniame kalėdiniame koncerte mokyklos kanklių ansamblis pasirodys su trumpa programėle.

– Gruodžio 12 d. mokyklos patalpose įvyks metinė Egltė. Tėveliai yra kviečiami ateiti į mokyklą 11 v.r. ir dalyvauti mokyklos Egltėje.

– Tėvų susirinkimui, įvykusiam lapkričio 21 d., 9.30 v.r. mokyklos patalpose, pirmininkavo M. Gudinskas, sekretoriavo bibliotekos vedėja Ž. Šelmienė ir V. Punkrienė. Visi atidžiai išlausė praeitį metų protokolo skaitymo bei naujos vedėjos Aldonos Aušraitės-Šimonienės pranešimo apie praėjusių metų veiklą, pavasario atšvęstą Maironio mokyklos 50-metį ir dabartinę mokyklos tvarką bei personalą. Išdininkas Algis Malinauskas perskaitė 1997-1998 m. apyskaitą. Revizijos komisijos pirmininkas Jurgis Valaitis pranešė, kad knygos tvarkingai vedamos. Tėvų komiteto pirmininkė B. Batraks apibūdino praėjusių metų darbus ruošiant 50-mečio šventę. Vienai narei pasitraukus, tėvų komitete liko 9 asmenys. Nutarta jos vieton narį kooptuoti pagal reikala. Diskusijose pasiaiskinta dėl aukų iš įvairių institucijų, mokytojų algų bei kitais rūpimais klausimais. Patvirtinta, kad svarbu neastumti lietuviškai nekalbančių. Tačiau vedėja bei visi mokytojai ir lietuviškai mokantys tėvai mokyklos patalpose turi stengtis duoti gerą pavyzdį mokiniams kuo daugiau kalbėdami lietuviškai.

Išėjvijos lietuvių klierikų studijų fondui \$50. aukojo B. Galinienė.

Tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukojo: \$100 – R. Matulevičienė; \$50 – O. Krasauskienė.

Anapilio vaikų darželį parėmė aukomis: \$1,000 – Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$500 – Kanados lietuvių fondas. Rėmėjams dėkingi vaikučiai ir mokytojos.

A. a. Antano Martišiaus mirties metinių proga Uršulė ir Viktoras Račiukaičiai aukojo "Tėviškės žiburiams" \$50.

A. a. Juozas Pikelis, miręs 1998 m. rugpjūčio 20 d. "Tėviškės žiburį" skaitytojas, testamentiniu palikimu paskyrė "TŽ" parenti \$400. Čekis gautas iš advokato Tyrone D. Drawford, LL.B. įstaigos testamentu vykdytojų A. Lemežienės ir L. Montsivilo rūpesčiu. "TŽ" leidėjai dėkingi už paramą lietuviškai spaudai.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su orkestru "MAJOR MUSIC"

gruodžio 31, ketvirtadienį, nuo 7 valandos vakaro

- * Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai
- * Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro
- * Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto – sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Naujų Metų SUTIKIMAS

- * Šilta vakarienė su vynu * Šalti užkandžiai
- * Naujųjų metų sutikimas su šampanu
- * Šokiams gros geras orkestras * Veiks baras
- * Stalai numeruoti * Vietos rezervuojamos iš anksto.

Bilietai parduodami LN raštinėje, skambinant tel. 416 532-3311, arba sekmadienio popietėse. ĮEJIMAS – \$50 asmeniui. Nuosirdžiai kviečiame sutikti 1999-tuosius Naujuosius metus Lietuvių Namuose.

Toronto Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 15 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sušaukti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinius, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 15 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 8 d. Kalėdinius sveikinius kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spausdė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejoji sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinus per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išsivežioje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Toronto lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" darbo valandos švenčių laikotarpiu: gruodžio 24, ketvirtadienį įstaigos uždarymos 3.30 v.p.p.; gruodžio 25-26-27-28 d.d. įstaigos uždarytos; gruodžio 29, pirmadienį – reguliarios darbo valandos; gruodžio 31 d. įstaigos uždarymos 3.30 v.p.p.; sausio 1 d. – uždaryta; sausio 2 d. – reguliarios darbo valandos. Vedėjas

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo darbo valandos švenčių laikotarpiu: gruodžio 24 d. – nuo 9 v.v. iki 3.30 v.p.p.; gruodžio 25 d. ir 26 d. bus uždarytas, gruodžio 27 d. – įprastomis sekmadienio valandomis, gruodžio 28 d. bus uždarytas, gruodžio 31 d. – nuo 9 v.v. iki 3.30 v.p.p.; sausio 1 d. bus uždarytas. Kitomis dienomis kooperatyvas veikia įprasta darbo tvarka. Vedėja

Ona Naumanienė (Cleveland, OH) savo 100-jo gimtadienio proga "Tėviškės žiburiams" paaukojo \$25.

Šv. Kalėdų proga "Kovai su vėžio liga Lietuvoje" aukojo: \$50 – I. V. Ignaičiai, B.S. M.P.

A. a. Donatui Renkauskui mirus, užjaušdami jo žmoną Tatjaną, dukras Rasą ir Jolantą su šeimos, ses. Nijolės Sadūnaitės globėjimais vaikams "Kovai su vėžio liga Lietuvoje" aukojo: \$100 – dr. J. Rimšaitė; \$50 – N. Bates ir šeima; D. G. Sakus; \$25 – K. Budrevičius; \$20 – T. Z. Zaleskiai, J. Pacevičienė, L. V. Kirkilis, G. Meiluvienė, E. H. Stepaičiai, B. Stalioraitienė, B. T. Stanuliai, A. Ledinė; \$10 – M. Račys, I. Kairienė, G. Balčiūnienė, M. Tamulaitienė, R. Rimkus, J. Gačionienė. M. P.

TAUTOS FONDO KANADOJE narių-rėmėjų SUSIRINKIMAS įvyks

1998 m. gruodžio 6, sekmadienį, 2 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namų Gedimino salėje

1573 Bloor St.W., Toronto, Ont.

Tautos fondo valdyba Kanadoje

Maloniai kviečiame visus į Šv. Kalėdų pasirošimą bei muzikos koncertą

"Tesilinksmina dangūs, tedžiūgauja žemė!"

Dalyvaus vaikų choras "Angeliukai", Maironio mokyklos kanklių ansamblis, solistai bei muzikantai ir "Volungė"

1998 m. gruodžio 13, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje (1021 College Str., Toronto)

Vietos numeruotos. Rezervacijas priima Julija Adamonytė, tel. 416 763-4013. Įėjimo aukos – \$10; vaikams – \$5.

Rengia Toronto lietuvių chorą "Volungė"

"Music at Humbercrest" ši sekmadienį, gruodžio 6, 2.30 val. p.p. "Humbercrest United Church" patalpose, 16 Baby Point Rd., Toronto, rengia švenčių laikotarpio koncertą, kuriame tarp kitų dalyvaus ir lietuvių pianistė Ilona Beresnevičienė (Beres). Įėjimas \$12 ir \$10 asmeniui. Daugiau informacijos galima gauti paskambinus tel. 416 536-6033.

Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija rengia pašto ženklų parodą sekmadienį, gruodžio 6. Prisikėlimo parapijos salėje. Lankomo valandos 9 v.r. – 2 v.p.p. Kviečiame aplankyti parodą ir besidominčius filatelija įsijungti į filatelistų draugiją.

Baltiečių filatelistai (estai, latviai ir lietuviai) rengia "Baltpeks XIV" parodą 1999 m. kovo 27-28 d.d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Ši baltiečių pašto ženklų paroda bus paskutinė, nes latviai ir estai neteko daug filatelistų – vienus palietė senatvė, o kiti iškeliavo į amžinybę. Nebeveiks jų draugijos. Mes per 36 bendros veiklos metus surengėme 13 "Baltpeks" parodų. Kviečiame filatelistus su rodiniais dalyvauti "Baltpeks XIV" parodoje, ypač amerikiečius su retais, istoriniais Lietuvos pašto ženklais. Rašykite adresu: A. Laurinaitis, 78 Caines Av., Willowdale, Ont. M2R 2L3.

A. Laurinaitis
Nekaltai Pradėtosios Šv. M. Marijos seserų žiniaraštis "Bendrardis", vol. 42, nr. 2 (1998 m.) rašo apie pačius pirmuosius seserų žingsnius pradedant veiklą Šiaurės Amerikoje. Straipsniu, pailiustruotu nuotrauka, prisimenama, kaip 1948 m. liepos 13 d. aštuonios tos kongregacijos seserys lėktuvu išskrido iš Vokietijos, pasiekė Montrealį ir traukiniu – Toronto. Kardinalas McGuigan sutiko joms patikėti vyskupijos išlaikymą vaikų lopšelyje, kuriame buvo globojama apie 100 našlaičių ir pamestinių. Vadovauti lop-

MONTREALQUE

Kariuomenės šventė buvo paminėta lapkričio 22 d. Aušros Vartų parapijoje. Iškilmingose pamaldose dalyvavo šio minėjimo rengėjai LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopa su vėliavomis. Keturi Lietuvos karininkai iš St. Jean, Que., padėjo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės vainiką prie garbės lentos. Per kun. Kazimiero Ambraso, SJ, aukotas Mišias giedojo parapijos choras, vad. vargonininko Laurenti Djintcharade koordinuojant Antanui Mickui. Antroji minėjimo dalis buvo tęsiama parapijos salėje. Po vėliavų įnešimo, Kanados himno ir minutės susikauptimo už žuvusius Lietuvos kovose buvo pakviestas kpt. Sergejus Venclovas pasikalbėti. Jis trumpai priminė Lietuvos kariuomenės kūrėjams ir jos parengimą 1918-1940 metais ir papasakojo apie dabartinės kariuomenės sudėtį. Po to mjr. Gediminas Jurgutis (jis ką tik gavo žinią iš Lietuvos, kad pakeltas į majorus), Antanas Ziukas, sen., ir Arūnas Staškevičius įteikė šaulių žvaigždės ordinarus Elvyrai Burksaitienei, Leonui Balašui ir Kanados kariuomenės kpt. Antanui Ziukui, jn. Meninė dalį atliko parapijos choras, padidodamas dešimties dainų pynę. Koncertą užbaigė savo tradicine daina "Kur giria žaliuoja". Minėjimas baigtas Tautos himnu ir vėliavų išnešimu. Dar pabendrauta prie užkandžių, pyragų, ir kavos. Visai programai sklandžiai vadovavo šaulė Aldona Vaičekauskienė.

Aušros Vartų šventovė naujai išdėžyta. Atrodo labai gražiai. Parapijos taryba yra dėkinga dailininkei Alvyrai Povilaitienei už spalvų parinkimą ir inž. Gijūni Vazalinskui už įvairius patarimus.

Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 13, sekmadienį, Aušros Vartų parapijos salėje. Rengia Montrealio liutuanistinę mokyklą. Bus įdomi programa. Atvažiuos Kalėdų senelis su dideliu maišu dovanų, kurių užteks ne tik mokyklą lankantiems vaikams, bet ir visiems renginio dalyviams. Kviečiami visi, o ypač jaunos šeimos su savo vaikais. B.S.

Toronto Maironio mokyklos kanklininkės, koncertavusios Montrealio Aušros Vartų parapijoje lapkričio 15 d., spėjo apžiūrėti ir Šv. Juozapo oratoriją
Nuotr. R. Danaičio

40

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

ŽIEMA – GERIAUSIAS LAIKAS namų vidaus remontams bei dekoravimams. Visiems patarimai pasirodė geri specialistai. Skambinti Zeniui tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausras puotomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengiu rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3

Savininkas Jurgis Kuliešius